

W

nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 7 (87) lipiec 2018

Susza mimo deszczu

- część plonów straconych

str. 8-9

Co z tym zachowkiem?

- porady prawnika

str. 7

Taka zwykła-niezwykła!

- Kongres Kobiet

str. 12

Spis treści

Aktualności

Powitanie lata w Konarzewie

.....str. 4

KRUS - składki

.....str. 4

Wsparcie producentów

.....str. 5

Apel o bezpieczne wakacje

.....str. 5

Działania izby rolniczej

.....str. 6

Prawnik radzi

Co z tym zachowkiem?

.....str. 7

Temat numeru

Susza, rolnicy liczą straty

.....str. 8-9

Dobre praktyki w rolnictwie

Ziemniaki - plonowanie

.....str. 10-11

Kongres Kobiet

.....str. 12

Ubezpieczajmy się u siebie

Bezpiecznie na wsi

.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Dary letniego ogrodu

.....str. 15

Smaki i pasje z regionu

Truskawkowa historia

.....str. 16

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja:

Materiały do gazety

Sylvia Skulimowska – 604 627 197

sylvia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama

Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce: IRWi

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść tekstów i reklam dostarczonych przez instytucje współpracujące. Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie prawo ich skracania, redagowania i umieszczania na stronie www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca: SAM-ROL Sp. z o. o.,
ul. Północna 27/29, 91 – 420 Łódź,
tel. 42 632 70 21

Projekty i druk: www.tagraf.pl

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego

ul. Północna 27/29 91-420 Łódź

tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Biura Powiatowe	Przewodniczący/ Delegat	Adres biura	Telefon/@
Bełchatów	Janusz Frydrychowski Marcin Śmiałkowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Bełchatów, pok. 9	511 124 504 bpbelchatow@izbarolnicza.lodz.pl
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510 474 851 bpbbrzeziny@izbarolnicza.lodz.pl
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	Siedziba BGŻ ul. Podrzeczna 18 99-300 Kutno, pok. 117	510 474 825 bpkutno@izbarolnicza.lodz.pl
Łask	Bronisław Węglewski Marek Krawczyk	ul. Narutowicza 17 98-100 Łask	510 474 871 bplask@izbarolnicza.lodz.pl
Łęczyca	Małgorzata Gabryelczak Dariusz Jarosław Kowalczyk	ul. Przedrynek 2, parter 99-100 Łęczyca	510 474 725 bpleczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Łowicz	Jan Znyk Donata Wrona	ul. Starościńska 1 99-400 Łowicz, pok. 213	510 474 800 bplowicz@izbarolnicza.lodz.pl
Łódź-Wschód	Jan Woźniak Bogdan Sałata	UG w Andrespolu ul. Rokicińska 126 95-020 Andrespol	510 474 874 bplodz-wsch@izbarolnicza.lodz.pl
Opatów	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	ul. Kowalskiego 2 26-300 Opatów	510 474 870 bpopatow@izbarolnicza.lodz.pl
Pabianice	Czesław Dzierżawski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510 474 865 bppabianice@izbarolnicza.lodz.pl
Pajęczno	Jacek Koziański Łukasz Wojtaszczyk	ul. 1 Maja 13/ 15 98-330 Pajęczno, pok. 14	510 474 813 bppajeczno@izbarolnicza.lodz.pl
Piotrków Tryb.	Tomasz Kowalski Bogdan Pietrykowski	Starostwo Powiatowe Al. 3 Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510 474 861 bppiorkow@izbarolnicza.lodz.pl
Poddębice	Ewa Bednarek Mariusz Gortat	GS Samopomoc Chłopska ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510 474 725 bppoddebice@izbarolnicza.lodz.pl
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6 97-500 Radomsko, pok. 210	510 474 801 bpradomsko@izbarolnicza.lodz.pl
Rawa Maz.	Mariusz Cheba Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5 96-200 Rawa Maz., pok. 58	510 474 850 bprawa@izbarolnicza.lodz.pl
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	ul. POW 30 98-200 Sieradz	511 124 538 bpsieradz@izbarolnicza.lodz.pl
Skierniewice	Andrzej Kowara Jacek Ossowicz	ul. Konstytucji 3 Maja 6 96-100 Skierniewice	510 474 841 bpskierniewice@izbarolnicza.lodz.pl
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Ewa Sygitowicz	ul. Św. Antoniego 41 97-200 Tomaszów Maz., pok. 20	510 474 862 bptomaszow@izbarolnicza.lodz.pl
Wieluń	Józef Stępień Krzysztof Wróbel	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510 474 804 bpwielun@izbarolnicza.lodz.pl
Wieruszów	Jerzy Karsznia Ryszard Starek	Rynek 1/27 98-400 Wieruszów	602 798 309 bpwieruszow@izbarolnicza.lodz.pl
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Nowak	ul. Ceramiczna 10 98-220 Zduńska Wola	510 474 793 bpzdunska.wola@izbarolnicza.lodz.pl
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24 95-100 Zgierz	510 474 738 bpzgierz@izbarolnicza.lodz.pl

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-342 Łódź ul. Swojska 4	42/640-68-53, 640-68-54 lodz@tuw.pl
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski Al. 3 Maja 33	44/649-69-29, 649-69-80 piotkowtrybunalski@tuw.pl
Oddział w Bełchatowie	97-400 Bełchatów ul. Wojska Polskiego 27 A	44/633-01-03 belchatow@tuw.pl
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice ul. Senatorska 25	46/832-30-00, 832-36-49 skierniewice@tuw.pl
Oddział w Łowiczu	99-400 Łowicz ul. Przyrynek 16	46/837-00-79 lowicz@tuw.pl
Oddział w Kutnie	99-300 Kutno ul. Zduńska 9	24/254-17-00 kutno@tuw.pl
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, ul. Rynek 19	43/822-33-99 fax: 822-38-68 sieradz@tuw.pl
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8	24/721-01-61 leczyca@tuw.pl
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4	44/683-51-05, 683-21-27 radomsko@tuw.pl

Problemy ze sprzedażą ziemniaków i kapusty na wyjazdowym posiedzeniu sejmowej komisji rolnictwa

Wyjazdowe posiedzenie sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi odbyło się w Kościerzynie, w oddziale Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach, w czwartek 21 czerwca 2018 roku. W Kościerzynie rozmawiano na temat szans i zagrożeń dla rynku ziemniaka w Polsce, problemów ze sprzedażą i opłacalnością produkcji ziemniaków i warzyw, a także na temat podejmowanych działań mających poprawić produkcję i dystrybucję ziemniaków (bakterioza ziemniaka), warzyw oraz ograniczeń importu. W posiedzeniu uczestniczyli nie tylko rolnicy z powiatu sieradzkiego, ale również z innych regionów Polski. Przedstawicielem MRiRW był Jacek Bogucki – Sekretarz Stanu, Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego reprezentował Jerzy Wróbel – delegat Rady Powiatowej IRWŁ w Sieradzu, a stowarzyszenie Unię Warzywno-Ziemniaczaną - Michał Kołodziejczak. Rolnicy zwracali uwagę na problem ze sprzedażą ziemniaków oraz kapusty, kiedy do Polski ziemniaki sprowadzane są z Francji i innych państw. Sekretarz Stanu Jacek Bogucki w czasie dyskusji zaznaczył, że wprowadzenie systemu kontroli towarów jest bardzo trudne. Każdy kraj próbuje wprowadzić swoje rozwiązania, np. Węgry system EKAER. Rząd planuje również wprowadzić wysokie kary za fałszowanie oznaczeń, będą wzmocnione również przepisy, a kontrole mają być bardziej skuteczne. Fundusze promocji mają za zadanie promowanie polskiego, dobrego produktu tak, by była pełna transparentność, jeśli chodzi o wydawanie pieniędzy. Rolnicy pytali również o procedurę zatrudnia-

nia cudzoziemców. Wprowadzono wiele uproszczeń, m. in. pracownika można już zatrudnić od momentu złożenia wniosku i zgłoszenia do urzędu pracy. Rolnicy apelowali by ograniczyć import zbóż. Niestety Polska jest w mniejszości, rząd sprzeciwiał się zwiększaniu kontyngentu spoza UE. Minister Bogucki zaznaczył, że ważny jest udział polskich rolników w następnym PROW, by odbudować polski kapitał – oprócz produkcji także przetwarzanie, przechowywanie, handel. Istotne jest również to, by tworzyć ruchy producentki, grupy rolników, spółdzielnie, rozwijać patriotyzm konsumencki. To ważne by kupować przede wszystkim polskie produkty i polską żywność. Rolnicy zwraca-

Jacek Bogucki - Sekretarz Stanu w MRiRW

cali także uwagę na niskie ceny trzody chlewnej, drogie paliwo, ASF, suszę, a także na niską emeryturę rolniczą. Producenci ziemniaka, w ramach protestu, rozsypali przed budynkiem polskie ziemniaki, by zwrócić uwagę na brak możliwości ich sprzedaży.

Sylwia Skulimowska

Zarząd KRIR wystąpił z wnioskiem do MŚ ws. wypłaty rekompensat za szkody łowieckie

W związku z długotrwałym procesem legislacyjnym zmiany Ustawy Prawo łowieckie oraz o zmianie niektórych innych ustaw oraz w związku z wprowadzonymi kolejnymi zmianami (przyjętymi przez Sejm RP w dn. 15.06.2018 r.), a także brakiem rozporządzeń wykonawczych do przedmiotowej ustawy w zakresie szacowania szkód, Zarząd KRIR wystąpił do Ministra Środowiska o podjęcie działań mających na celu znalezienie sposobu i umożliwienie wypłaty rekompensat rolnikom z tytułu poniesionych strat w uprawach i płodach rolnych wyrządzonych przez dziką zwierzynę.

Wielu rolników przekazuje do Izby Rolniczej informację, że zgodnie z obowiązkiem zgłaszali szkody do Urzędów Gmin oraz do Kół łowieckich, po czym

żadna ze stron nie podejmowała jakichkolwiek działań w kierunku oszacowania strat. Ponadto wiele gospodarstw rolnych, pomimo, że ma sądowe orzeczenie w zakresie obowiązku wypłaty przez Koła łowieckie odszkodowania, nie doczekało się należnych im środków.

Zdaniem samorządu rolniczego resort środowiska powinien podjąć działania, których celem będzie ponoszenie odpowiedzialności za niewypłacanie przez Koła łowieckie odszkodowań przez Polski Związek Łowiecki. Następnie wewnętrzne rozliczenie następowaloby pomiędzy Polskim Związkiem Łowieckim a Kołem Łowieckim odpowiedzialnym za wypłatę.

Źródło: KRIR

Szanowni Państwo,
Dotknęła nas klęska suszy, wiele plonów zostało utraconych, komisje gminne szacują straty w gospodarstwach, rolnicy zastanawiają się jak przetrwają trudny okres. Niestety szacowanie szkód na podstawie monitoringu suszy - raportów ogłaszanych przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - PIB w Puławach nie odzwierciedla stanu faktycznego na polach. Rolnicy obserwują „gołym” okiem zjawisko suszy w swoich uprawach, co nie jest zbieżne z raportami IUNG. W związku z tym Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wystosował pismo do Zbigniewa Rau – Wojewody Łódzkiego z apelem, aby podstawą szacowania szkód była decyzja komisji szacującej straty a nie system monitoring suszy opracowany przez IUNG. Zarząd IRWŁ wystosował pismo do Jana Krzysztofa Ardanowskiego – nowego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z apelem o zmianę zasad szacowania szkód spowodowanych suszą w gospodarstwach rolnych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami w gospodarstwie trzeba mieć 30% strat, by otrzymać pomoc. Stwarza to duży problem dla rolników prowadzących produkcję zwierzęcą i roślinną. Łączne obliczanie strat w produkcji roślinnej i zwierzęcej powoduje błędny obraz szkód w gospodarstwie i nie jest odzwierciedleniem rzeczywistych strat, ponieważ gospodarstwa te nie osiągną 30 % strat i nie będą mogły skorzystać z możliwej pomocy. Wnioskowaliśmy o to, by 30% strat dotyczyło danej działki a nie całego gospodarstwa. IRWŁ zwróciła się także do Pana Ministra z apelem o pomoc w wysokości 1000zł do hektara w związku z ogromnymi stratami w uprawach rolnych.

Prezes Izby Rolniczej
Województwa Łódzkiego

Dromis Tomasz Węglewski

Puchar Prezesa IRWŁ wręczyła Małgorzata Gabryelczak - Przewodnicząca Rady Powiatowej IRWŁ w Łęczycy

Już po raz szósty panie ze Stowarzyszenia Kobiet w Konarzewie wraz z gminą Piątek zorganizowały Powitanie lata – Konarzew 2018. Impreza odbyła się 24 czerwca 2018 r. i choć na początku pogoda nie dopisywała, później było już tylko słonecznie. Jak przystało na powitanie lata. Wspólne spotkania to jeden z istotnych elementów życia na obszarach wiejskich. Warto docenić ten trud organizacji i jednocześnie radość z integracji lokalnej społeczności. W Konarzewie nie zabrakło letniej sceny, na

której zaprezentowali się zespoły z Konarzewa i Drużyna Samorządowców Gminy Piątek walczyły o puchar Prezesa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. Kolejny raz wygrała Drużyna z Konarzewa, a puchar Bronisława Węglewskiego - Prezesa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego zwycięskiej drużynie wręczyła Małgorzata Gabryelczak - Przewodnicząca Rady Powiatowej IRWŁ w Łęczycy, gratulując zawodnikom sportowej walki na boisku. Organizatorzy przygotowali również

Powitanie lata w Konarzewie

atrakcje dla dzieci m.in. konkursy na najładniejszy wianek z kwiatów polnych, "wszystko o mleku", plastyczny, a także darmową zjeżdżalnię dla dzieci. Gratulujemy organizatorom pomysłu i zaangażowania, a uczestnikom konkursów, małym artystom i wszystkim, którzy powitali lato w Konarzewie, życzymy kolejnych tak udanych imprez.

Sylwia Skulimowska

Wymiar składek na ubezpieczenie społeczne rolników w III kw. 2018 r.

W Monitorze Polskim z 14.06.2018 r., poz. 551, opublikowano Obwieszczenie Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 04.06.2018 r. w sprawie wysokości miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w III kwartale 2018 r. Składka ta za rolnika, małżonka i domownika nadal będzie wynosić 42,00 zł miesięcznie za każdą osobę pod-

legającą temu ubezpieczeniu. Za osoby objęte wymienionym ubezpieczeniem na wniosek w ograniczonym zakresie składka ta będzie stanowić miesięcznie 1/3 pełnej składki, tj. 14,00 zł. Składka za pomocnika rolnika wynosi 42 zł miesięcznie. W przypadku, gdy okres podlegania ubezpieczeniu pomocnika, z którym zawarto umowę o pomocy przy zbiorach jest krótszy niż miesiąc, wyso-

kość należnej składki rolnik oblicza proporcjonalnie do liczby dni podlegania ubezpieczeniu, zgodnie z wymiarem składki podanym w zakładce Wysokość składek na ubezpieczenie pomocnika

Podstawowa miesięczna składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe w III kw. 2018 r. stanowić będzie 10 proc. obowiązującej w czerwcu 2018 r. emerytury podstawowej (912,86 zł), tj. 91,00 zł.

Dodatkowa miesięczna składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe w III kw. 2018 r. dla prowadzących gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 50 ha przeliczeniowych użytków rolnych nadal stanowić będzie:

- 12 proc. emerytury podstawowej, tj. 110,00 zł - w przypadku gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rolnych do 100 ha przeliczeniowych
- 24 proc. emerytury podstawowej, tj. 219,00 zł - w przypadku gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rolnych powyżej 100 ha przeliczeniowych do 150 ha przeliczeniowych
- 36 proc. emerytury podstawowej, tj. 329,00 zł - w przypadku gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rolnych powyżej 150 ha przeliczeniowych do 300 ha przeliczeniowych
- 48 proc. emerytury podstawowej, tj. 438,00 zł - w przypadku gospodarstw rolnych obejmujących użytki rolne powyżej 300 ha przeliczeniowych.

Ustawowy termin uregulowania należnych składek za: rolników, małżonków i domowników za III kwartał 2018 r. upływa z dniem 31 lipca 2018 r., pomocników rolnika za dany miesiąc upływa z 15 dniem następnego miesiąca.

Źródło: KRUS

REKLAMA

PPHU ASPOL

W ofercie :

- Zakupy węży hydraulicznych
- Części do ciągników i maszyn rolniczych
- Oleje i smary
- Łożyska

Zapraszamy do odwiedzin sklepu internetowego www.aspol.agro.pl

Świątniki 61
95-200 Pabianice
tel. 782 061 000

WARYNSKI
Origin

TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI URSUS

URSUS

100 tys. euro rocznie wsparcia na tworzenie grup i organizacji producentów

Wnioski o przyznanie wsparcia na „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów” PROW 2014 - 2020 można składać od 30 lipca do 14 września 2018 r. w Oddziałach Regionalnych ARiMR. Wniosek należy złożyć osobiście, albo przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce Poczty Polskiej. Termin i zasady przyznawania wsparcia zostały podane przez Prezesa ARiMR w ogłoszeniu opublikowanym 29 czerwca na portalu Agencji oraz w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim.

Wsparcie takie kierowane jest do nowych grup producentów rolnych, w skład których wchodzi wyłącznie osoby fizyczne. Ponadto o pomoc mogą ubiegać się grupy producentów, które m.in.:

- zostały uznane przez dyrektora oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, na podstawie planu biznesowego,
- łączą producentów jednego produktu lub grupy produktów, którzy nie byli członkami grupy producentów lub organizacji producentów, utworzonej ze względu na ten sam produkt lub grupę produktów, której przyznano i wypłacono pomoc na rozpoczęcie działalności ze środków Unii Europejskiej po dniu 1 maja 2004 r. w ramach działań i mechanizmów określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2016 r.,
- w skład grupy producentów nie wchodzi małżonkowie osób, o których mowa powyżej, oraz podmioty powiązane w sposób bezpośredni z osobami, o których mowa powyżej,
- zadeklarują realizację planu biznesowego w celu osiągnięcia jego założeń w trakcie trwania 5-letniego okresu wsparcia.

Wsparcia nie można otrzymać na tworzenie grup producentów zajmujących się hodowlą drobiu, wyrobami z mięsa drobiowego i jego podrobów.

Pomoc przyznawana jest w okresie pierwszych 5 lat funkcjonowania grupy liczonych od dnia jej uznania. Wysokość pomocy finansowej, jaką może otrzymać grupa zależy od wartości przychodów netto uzyskanych ze sprzedaży produktów lub grupy produktów, wytworzonych przez jej członków w poszczególnych latach. Ważne jest, że odbiorcami produktów nie mogą być osoby należące do grupy producentów, współmałżonkowie takich osób, podmioty powiązane kapitałowo lub osobowo w sposób bezpośredni lub pośredni z beneficjentem lub jego współmałżonkiem.

Wysokość wsparcia wynosi:

- w pierwszym roku - 10 proc. przychodów netto,
- w drugim roku - 8 proc. przychodów netto,
- w trzecim roku - 6 proc. przychodów netto,
- w czwartym roku - 5 proc. przychodów netto,
- w piątym roku - 4 proc. przychodów netto.

Limit wsparcia to 100 tys. euro w każdym roku pięcioletniego okresu przyznawania pomocy i pozostaje na niezmienionym poziomie w kolejnych latach.

Złożone wnioski o pomoc poddawane są ocenie. Na podstawie liczby przyznanych punktów ustalona zostanie kolejność przyznawania pomocy.

To trzeci nabór wniosków o przyznanie pomocy na „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów” finansowany z budżetu PROW 2014 - 2020. Pierwszy został przeprowadzony od 30 września do 28 listopada 2016 r., a drugi od 30 października do 28 grudnia 2017 r.

Dlaczego warto być w grupie producentów?

Zrzeszanie się rolników w grupy producentów może stanowić antidotum na rosnące wymagania odbiorców produktów rolnych. Wynika to z tego, że Polska, jest krajem o wciąż dużym rozdrobnieniu agrarnym, a co za tym idzie opłacalność produkcji w indywidualnych gospodarstwach nie jest zbyt duża. Przynależność rolników do grupy producentów sprzyja poprawie ich konkurencyjności, daje możliwość uzyskania stabilizacji zbytu produktów oraz zwiększenia opłacalności produkcji. Rolnicy należący do grupy producentów mogą bowiem wspólnie planować i organizować produkcję uwzględniając jej wielkość i jakość. Grupy producentów to również szansa na obniżenie kosztów funkcjonowania poprzez wspólne zakupy oraz użytkowanie maszyn i urządzeń, wspólne przygotowanie produktów do sprzeda-

ży, ich przechowywanie i transport. Grupy to także prosta droga do poprawienia pozycji negocjacyjnej w kontaktach handlowych i ustalaniu warunków sprzedaży, jak również większe możliwości promowania wyrobów i działalności podmiotu. To wszystko prowadzi do tego, że grupy producentów rolnych mają możliwość skutecznego konkurowania z producentami europejskimi i światowymi. Funkcjonowanie rolników w grupach producentów stanowi wręcz gospodarczą konieczność. Warto więc dać sobie szansę na rozwój i poprawę warunków życia.

Źródło: ARiMR

Szanowni Rodzice i Opiekunowie!

Z uwagi na zbliżający się okres nasilonych letnich prac polowych zwracamy się do Państwa z następującym apelem:

Każdego roku dzieci przebywające w gospodarstwie rolnym są narażone na utratę zdrowia, a nawet życia. Czy na pewno robimy wszystko, aby chronić nasze dzieci przed niepotrzebnym zagrożeniem?

Chrońmy nasze domy i rodziny, a w szczególności najmłodszych mieszkańców wsi przed nieszczęściem!

Zróbmy wszystko, aby czas wzmózonej pracy w rolnictwie upłynął bez wypadków i tragedii, których ofiarami stałyby się dzieci. Ofiarami najczęściej z powodu braku wyobraźni i odpowiedzialności, ale też pośpiechu, nieuwagi i zmęczenia dorosłych.

Zwracamy się do wszystkich Rodziców i Opiekunów o zapewnienie dzieciom bezpiecznych warunków spędzania wolnego czasu na wsi.

Apelujemy o niepowierzanie dzieciom prac, które przerastają ich siły i możliwości. Nawet najprostsze czynności mogą być niebezpieczne dla zdrowia i życia, jeśli są wykonywane nieprawidłowo.

Dbajmy o bezpieczeństwo dzieci w gospodarstwie rolnym!

Przypominamy, że Zarząd Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników zawarł z Poczтовым Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych umowę grupowego ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków i chorób dzieci osób objętych społecznym ubezpieczeniem rolników w pełnym zakresie. Umowa obowiązuje do 13.10.2018 r. i jest finansowana przez Fundusz Składowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników. W przypadku nieszczęśliwego zdarzenia dziecka, wniosek o odszkodowanie można złożyć w Poczтовым TUV.

Członkowie Wojewódzkiej Komisja do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Łodzi

Łódź, czerwiec 2018 r.

Posiedzenie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łódźko-Wschodniego

Część merytoryczna

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wydaje na wniosek gmin opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz na wniosek rolnika, osoby zainteresowanej wydaje opinie w sprawie zakupu w obrocie prywatnym nieruchomości rolnej. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego współpracuje z instytucjami sektora rolniczego. Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego na bieżąco interweniuje na rynkach rolnych. W związku z wystąpieniem suszy na terenie województwa łódzkiego, Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego podjął następujące działania:

W dniu 11 czerwca 2018r. Zarząd IRWŁ zaapelował do Wiktora Szmulewicza Prezesa KRIR (do wiadomości Wojewody Zbigniewa Rau) o bieżące monitorowanie sytuacji w kraju pod kątem wystąpienia suszy i zwrócić się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o ewentualne zabezpieczenie środków finansowych na działania pomocowe dla producentów rolnych. **W dniu 13 czerwca 2018r.** Zarząd IRWŁ skierował pismo do Zbigniewa Rau - Wojewody Łódzkiego o pomoc dla poszkodowanych rolników oraz jako przedstawiciela Rady Ministrów w województwie łódzkim o zabezpieczenie środków finansowych na działania pomocowe dla producentów rolnych, których gospodarstwa ucierpiały wskutek suszy.

W dniu 15 czerwca 2018r. Zarząd IRWŁ zaapelował do rolników, których dotknęła susza o niezwłocznie udanie się do właściwego Urzędu Gminy i wnioskowanie o powołanie komisji, które zajmą się szacowaniem strat w gospodarstwach. **W dniu 15 oraz 22 czerwca 2018r.** Zarząd IRWŁ zaapelował do Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów Województwa Łódzkiego o powoływanie komisji szacujących straty (spowodowane suszą) w gospodarstwach rolnych. **W dniu 19 czerwca 2018r.** Zarząd IRWŁ zaapelował do Zbigniewa Rau - Wojewody Łódzkiego o ogłoszenie stanu klęski suszy w województwie łódzkim. IRWŁ zwróciła się również do Wojewody o zabezpieczenie środków finansowych na działania pomocowe dla producentów rolnych, które pozwolą zrekompensować duże straty spowodowane klęską suszy. **W dniu 25 czerwca 2018r.** Zarząd IRWŁ wystosował pismo do Jana Krzysztofa Ardanowskiego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (do wiadomości Wiktora Szmulewicza - Prezesa KRIR) z informacją o problemach jakie napotykają rolnicy w związku z szacowaniem szkód na podstawie monitoringu suszy – raportów ogłaszanych przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB w Puławach. Więcej informacji na ten temat na stronie 8 i 9 tego wydania miesięcznika W NOWEJ ROLI.

Problem suszy i strat na polach uprawnych został poruszony w programie „Łodzią po regionie” w którym wystąpił m.in. Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego - Bronisław Węglewski, Eugeniusz Supera - Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Brzezinach, Jan Woźniak - Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łódź-Wschód oraz Michał Owczarek - delegat Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łódź - Wschód.

Delegaci Rad Powiatowych IRWŁ na wniosek gmin uczestniczą w pracach komisji szacujących szkody powstałe w gospodarstwach rolnych na skutek działania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Wiktora Szmulewicza - Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych z prośbą o rozpatrzenie i dalszą realizację następujących wniosków zgłoszonych przez członków Rady Powiatowej IRWŁ w Poddębicach: podjąć działania mające na celu, by pomocnik rolnika dotyczył również osób pomagających w gospodarstwach nastawionych na produkcję mleka, bydła mięsnego czy produkcję roślinną oraz podjąć działania mające na celu sporządzenie kalkulatora szacowania szkód łowieckich na potrzeby oceny strat poniesionych w gospodarstwach.

W dniu 19 czerwca 2018r. Zarząd IRWŁ zwrócił się Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych o podjęcie działań w sprawie niskich cen owoców miękkich w bieżącym roku.

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał również opinie do projektów: rozporządzenia MRiRW w sprawie kwalifikacji rolniczych posiadanych przez osoby wykonujące działalność rolniczą; rozporządzenia MRiRW w sprawie szczegółowego zakresu zadań realizowanych przez KOWR związanych z wdrożeniem na terytorium RP programu dla szkół; rozporządzenia MRiRW w sprawie zaliczek w ramach PROW na lata 2014-2020; rozporządzenia MRiRW w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Współpraca” objętego PROW 2014-2020; ustawy – prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw; rozporządzenia MRiRW w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych;

Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W omawianym okresie odbyło się 12 posiedzeń Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 6.06.2018r. w Poddębicach, w dniu 7.06.2018r. Opocznie, w dniu 8.06.2018r. w Andrespolu, w dniu 11.06.2018r. w Kutnie, w dniu 19.06.2018r. w Łowiczu, w dniu 19.06.2018r. w Brzezinach w dniu 20.06.2018r. w Pajęcznie, w Piotrkowie Trybunalskim oraz w Wieluniu, w dniu 22.06.2018r. wyjazdowe posiedzenie Rady Powiatowej w Bełchatowie na Sulejowskie Dni Pola w Sulejowie, w dniu 29.06.2018r. w Łęczycy. Delegaci rozmawiali o bieżących sprawach w rolnictwie, którym przewodnim tematem była susza występująca w województwie łódzkim. Natomiast przedstawiciele instytucji sektora rolnego przedstawili informacje z zakresu: ubezpieczeń zatrudnianych przez rolników cudzoziemców oraz zasad zatrudniania cudzoziemców przy pracach sezonowych, ubezpieczeń w uprawach rolnych (Anna Bieniawska - Dyrektor BR w Łodzi TUW „TUW”), bioasekuracji i zagrożeń wirusem ASF oraz szacowania szkód łowieckich.

Konferencje/ targi/ spotkania/ debaty

Dbając o najmłodszych Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego wspiera inicjatywy mające na celu poprawę bezpieczeństwa dzieci na wsi. W dniu 6 czerwca 2018 r. w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi odbyło się rozstrzygnięcie etapu wojewódzkiego VIII Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla Dzieci pt. „Bezpiecznie na wsi mamy – upadkom zapobiegamy”. Współorganizatorem i fundatorem nagród była m.in. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego. Patronat medialny nad konkursem objęły miesięczniki „W Nowej Roli” i „RADA”. Więcej informacji o konkursie na stronie 14.

W dniu 7 czerwca 2018r. w Warszawie odbyło się spotkanie Dyrektorów Wojewódzkich Izb Rolniczych. Izbę Rolniczą Województwa Łódzkiego reprezentował Jerzy Kuzański

Działania izby rolniczej - czerwiec 2018

- Dyrektor IRWŁ oraz Małgorzata Średzińska - Główna Księgowa.

W dniu 14 czerwca 2018r. w Łysomicach k. Torunia w Krajowej Konferencji z okazji XX-lecia funkcjonowania Porejestrowego doświadczałnictwa odmianowego i rekomendacji odmian w Polsce uczestniczył Dyrektor Biura IRWŁ – Jerzy Kuzański oraz Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Kutnie – Włodzimierz Jaworski.

W dniu 14 i 15 czerwca 2018 roku w Opolu odbyła się konferencja Rady Kobiet pt. „Kobiety inspiracją dla innowacyjnej i aktywnej wsi”. Organizatorami była Krajowa Rada Izb Rolniczych, Izba Rolnicza w Opolu oraz prezydium Rady do spraw Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich przy KRIR. W spotkaniu uczestniczyły przedstawicielki Rady ds. Kobiet Wiejskich i ich Rodziny przy Izbie Rolniczej Województwa Łódzkiego na czele z Ewą Bednarek - przewodniczącą rady.

W dniach 15-17 czerwca 2018r. w Buczku odbyła się XX edycja Święta Truskawki. Honorowy patronat objął Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewoda Łódzki i Marszałek Województwa. Dużym zainteresowaniem cieszyły się stoiska promocyjne gminy, powiatu, agencji rolnych oraz Krajowej Rady Izb Rolniczych, na którym przygotowano atrakcje w ramach Pikniku Truskawkowego.

Nie zabrakło stoiska Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego podczas XIX Wojewódzkiej Wystawy Zwierząt Hodowlanych i Targów Rolnych „W sercu Polski” w dniach 16-17 czerwca 2018r. Jak co roku Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego ufundowała puchary Prezesa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego dla hodowców za super czempionaty, czempionaty w kategorii bydło, owce, króliki, konie.

X jubileuszowy ogólnopolski Kongres Kobiet odbył się w 16 i 17 czerwca 2018 r., w Łodzi w Hala EXPO pod hasłem „Wszystkich praw! Całego życia!” Wśród 4500 zarejestrowanych uczestniczek i uczestników były również panie z Rady ds. Kobiet Wiejskich i ich Rodzin działającej przy Izbie Rolniczej Województwa Łódzkiego – więcej informacji o Kongresie Kobiet na str. 12.

W dniu 21 czerwca 2018r. odbyło się wyjazdowe posiedzenie sejmowej Komisji Rolnictwie i Rozwoju Wsi w Kościerczynie, w oddziale Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z s. w Bratoszewicach. W posiedzeniu uczestniczył Jerzy Wróbel – Delegat Rady powiatowej IRWŁ w Sieradzu – więcej informacji str. 3

Inne

- Miesięcznik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego „W NOWEJ ROLI” od marca 2016 r. w nowej odsłonie bezpłatnie trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Rolnicy mogą skorzystać z pomocy pracowników IRWŁ przy wypełnianiu wniosków o dopłatę bezpośrednio oraz wniosków o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany mającej charakter pomocy de minimis w rolnictwie.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego **udziela bezpłatnie** porad prawnych dla rolników. W omawianym okresie zostało udzielonych ok. 35 porad.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, szczegółowe informacje na temat działalności izby rolniczej oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl

Beata Rzewuska

Specjalista ds. organizacji rynków rolnych i szkoleń

Doradca rolno - środowiskowy

Co z tym zachowkiem?

Zgodnie z art. 991 § 1 kodeksu cywilnego (dalej: k.c.) zstępnym (dzieciom), małżonkowi oraz rodzicom spadkodawcy, którzy byliby powołani do spadku z ustawy, należą się, jeżeli uprawniony jest trwale niezdolny do pracy albo, jeżeli zstępny uprawniony jest małoletni - dwie trzecie wartości udziału spadkowego, który by mu przypadał przy dziedziczeniu ustawowym, w innych zaś wypadkach - połowa wartości tego udziału (zachówek).

Zgodnie z § 2 art. 991 k.c., jeżeli uprawniony nie otrzymał należnego mu zachowku bądź w postaci uczynionej przez spadkodawcę darowizny, bądź w postaci powołania do spadku, bądź w postaci zapisu, przysługuje mu przeciwko spadkobiercy roszczenie o zapłatę sumy pieniężnej potrzebnej do pokrycia zachowku albo do jego uzupełnienia.

Zgodnie z art. 999 § 1 k.c. i art. 1000 § 1 za zapłatę zachowku odpowiadają także osoby, na rzecz których spadkodawca dokonał zapisu windykacyjnego oraz osoby, które otrzymały od spadkodawcy darowizny doliczane do spadku.

W związku z powyższym pojawiają się pytania o to czy do substratu zachowku zalicza się gospodarstwo rolne przekazane przez spadkodawcę jednemu ze spadkobierców w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego rolników?

W doktrynie jak i w orzecznictwie istnieją niejedolite poglądy. W tym miejscu należy przypomnieć regulacje prawne, jakie istniały i istnieją, i ewoluowanie poglądów w tym zakresie a zwłaszcza orzecznictwa.

1. konstrukcja umowy o przekazanie gospodarstwa rolnego następcy zastała wprowadzona do systemu prawnego ustawą z 1977r. ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin, obowiązującą od 1 stycznia 1978r. Wcześniej, uzyskanie przez rolnika świadczeń emerytalnych mogło wynikać z umowy dożywocia lub z przeniesienia własności gospodarstwa rolnego na rzecz Skarbu Państwa. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z 1977 r. przekazanie następcy lub Państwu gospodarstwa rolnego było jedną z przesłanek uzyskania emerytury przez rolnika, obok osiągnięcia wieku emerytalnego, opłacania składek na fundusz emerytalny, zawierania przez odpowiednio długi czas umów z jednostkami gospodarki uspołecznionej skupującymi produkty rolne. Taka konstrukcja miała zapewnić kontynuację prowadzenia gospodarstwa rolnego przez następcę i jednocześnie zapobiec rozdrabnianiu gospodarstw rolnych. Przekazanie gospodarstwa rolnego następcy następowało w drodze umowy sporządzonej na piśmie przed naczelnikiem gminy. Zgody na zawarcie umowy naczelnik gminy odmawiał, jeżeli stwierdził, że przystępujący do umowy nie spełniają przesłanek ustawowych (art. 52 ust. 1 ustawy z 1977 r.). Naczelnik gminy wydawał decyzję. Rolnik nie mógł zupełnie swobodnie zdecydować o tym, z kim zawrze umowę przekazania gospodarstwa rolnego. Art. 75 ust. 1 pkt 2 ustawy z 1977 r. stanowił, że „następcami”, którym gospodarstwo może być przekazane są zstępni, rodzeństwo i dzieci rodzeństwa rolnika oraz jego pasierbowie i wychowankowie, którzy posiadają kwalifikacje do prowadzenia gospodarstwa rolnego, nie przekroczyli 55 lat życia i nie są inwalidami I lub II grupy. W razie braku następców lub gdy następca nie spełniał warunków do przejęcia gospodarstwa rolnego albo odmówił jego przejęcia, gospodarstwo rolne na wniosek rolnika przejmowało państwo.

2. W okresie od 1 stycznia 1983 r. do 31 grudnia 1990 r. zasady przekazywania gospodarstw rolnych następcom były unormowane w przepisach ustawy z 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (tekst jedn.: Dz. U. z 1989 r. Nr 24, poz. 133 ze zm.). Za przekazanie gospodarstwa rolnego w rozumieniu tej ustawy uznawano nieodpłat-

ne przeniesienie jego posiadania, a jeżeli rolnik był właścicielem - także własności, na rzecz następcy, a jeżeli rolnik nie miał następcy, który spełniałby warunki określone w ustawie albo następca odmówił przejęcia gospodarstwa (przeniesienie posiadania), a gdy rolnik był właścicielem - to także własności, gospodarstwa na rzecz dowolnej osoby fizycznej albo prawnej stosownie do przepisów kc. Przekazanie gospodarstwa rolnego następcy albo innej osobie a także jego sprzedaż następowała w drodze umowy zawartej w formie aktu notarialnego, a przekazanie gospodarstwa rolnego przez rolnika będącego tylko jego posiadaczem następowało w drodze umowy sporządzonej przez organ administracji państwowej (art. 59 ust. 1 i 2 ustawy z 1982 r.).

W art. 48 ustawy z 1982 r. ustawodawca określił, kto może być uznany za następcę rolnika. Zgodnie ww. przepisem następcą mógł być zstępny, który ma pełną zdolność do czynności prawnych, nie przekroczył 55 lat, nie jest inwalidą I lub II grupy albo inwalidą III grupy całkowicie niezdolnym do pracy w gospodarstwie rolnym i pracuje w przekazywanym gospodarstwie po ukończeniu szesnastego roku życia co najmniej od 5 lat. Gospodarstwo rolne mogło być przekazane, według wyboru rolnika, jednemu lub kilku następcom. **3. Od 1 stycznia 1991 r. zasady przekazywania gospodarstw rolnych następcom reguluje ustawa z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1403.)** Przez umowę z następcą rolnik będący właścicielem (współwłaścicielem) gospodarstwa rolnego zobowiązuje się przenieść na osobę młodszą od niego co najmniej o 15 lat własność gospodarstwa rolnego (udział we współwłasności) i posiadanie z chwilą nabycia przez niego, prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej, warunkiem jest, aby następca do tego czasu pracował w podlegającym przekazaniu gospodarstwie. Do umowy z następcą znajdują odpowiednie zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego o umowie przedwstępnej, z wyjątkiem art. 390 § 1, chyba, że strony postanowiły inaczej postanowiły. Rolnik po przeniesieniu własności gospodarstwa rolnego na następcę, może żądać od niego świadczeń przewidzianych w art. 908 § 1 k.c., w zakresie uzasadnionym potrzebami rolnika i członków jego rodziny oraz warunkami majątkowymi i osobistymi następcy, z uwzględnieniem jego nakładu pracy w gospodarstwie rolnika i korzyści uzyskanych od rolnika przed objęciem gospodarstwa, chyba, że w umowie z następcą albo w umowie zawartej w celu wykonania tej umowy strony postanowiono inaczej. **Umowa z następcą, a także umowa w celu wykonania umowy z następcą (przenosząca własność gospodarstwa rolnego na następcę), wymaga formy aktu notarialnego.**

Jak widać z przepisów, które ewoluowały, wynika, że wprawdzie podstawowe rozwiązania dotyczące przekazania gospodarstwa rolnego następcy przewidziane w ustawie z 1977 r. zostały przejęte przez ustawy z 1982 r. oraz z 1990 r., ale umowy przekazania gospodarstwa rolnego następcy według ustaw z 1977 r. i z 1982 r. oraz umowa z następcą według ustawy z 1990 r. różnią się konstrukcyjnie pomiędzy sobą.

W doktrynie pojawiła się dyskusja na temat podobieństwa umowy o przekazaniu gospodarstwa rolnego do umowy darowizny. Pod rządami ustaw z 1977 r. i z 1982 r. przekazanie gospodarstwa na rzecz następcy następowało nieodpłatnie. Są też glosy, które mówią o większym podobieństwie umowy przekazania gospodarstwa rolnego następcy z umową dożywocia niż z umową darowizny.

Na tle powyższych uregulowań powstało istotne pytanie, czy wartość gospodarstwa rolnego uzyskane go przez następcę na podstawie umowy jego przekazania następcy zawartej na podstawie ustawy z 1977 r.

i z 1982 r. podlega przewidzianym przez prawo spadkowe doliczeniom do schedy spadkowej - art. 1039 k.c. oraz do substratu zachowku - art. 993 k.c.?

Ważna jest też odpowiedź na to samo pytanie, ale pod rządami ustawy 20 grudnia 1990r., o ubezpieczeniu społecznym rolników, której przepisy zaczęły obowiązywać od 1 stycznia 1991r.

Istotnej odpowiedzi udzielił na powyższe pytania Sąd Najwyższy w Uchwale z 7 lutego 2014r. sygn. akt III CZP 114/13. SN w uzasadnieniu swojej uchwały podkreślił, że „*celem działania rolnika zawierającego umowę przekazania gospodarstwa rolnego następcy było uzyskanie świadczeń emerytalnych w związku z zaprzestaniem pracy w gospodarstwie rolnym. O ile darowiznę można odwołać, to umowa przekazania gospodarstwa rolnego następcy, ważnie zawarta w reżimie ustawy z 1977 r., przez długi czas była nierozwiązywalna. Taka możliwość stworzona została dopiero w przepisach ustaw z 1982 r. i z 1990 r. Zestawienie kolejno obowiązującej regulacji prawnej dotyczącej umowy przekazania gospodarstwa rolnego następcy wskazuje na to, że przepisy o tej umowie wyraźnie ewoluowały w kierunku zbliżenia jej konstrukcji do umowy dożywocia, która jest umową wzajemną i odpłatną, a świadczenie wykonywane w jej wykonaniu nie jest czynione pod tytułem darmym (por. uzasadnienie uchwał Sądu Najwyższego z 25 marca 1992 r., III CZP 19/92, OSNC 1992, nr 9, poz. 163, z 8 września 1993 r., III CZP 121/93, OSNC 1994, nr 5, poz. 97).*

Kontynuacją tej linii orzecznictwa jest uchwała z 21 czerwca 2012 r., III CZP 29/12 (OSNC 2013, nr 1, poz. 7), w której Sąd Najwyższy przyjął, że przy ustalaniu zachowku nie uwzględnia się wartości gospodarstwa rolnego przekazanego następcy na podstawie ustawy z 1982 r., o czym decyduje odmiennosc umowy przekazania gospodarstwa rolnego od umowy darowizny. Sąd Najwyższy zauważył też, że mimo znanych kontrowersji, co do możliwości traktowania umowy przekazania gospodarstwa rolnego w prawie spadkowym tak jak darowizny, ustawodawca nie zdecydował się na interwencję i zmianę art. 993 k.c., choć mógł to uczynić, gdy regulował doliczanie do substratu zachowku wartości zapisów windykacyjnych. Brak jego działań należy uznać za akceptację dla odmiennosci umowy przekazania gospodarstwa rolnego oraz darowizny, także w kontekście doliczania świadczeń do substratu zachowku.”

Reasumując, analiza orzecznictwa sądów powszechnych i Sądu Najwyższego wskazuje, że przy ustalaniu zachowku nie dolicza się do spadku: - wartości gospodarstwa nabytego na podstawie umowy o przekazanie gospodarstwa, zawartej na podstawie ustawy z 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym i innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin, - umowy o przekazanie gospodarstwa rolnego zawartej na podstawie ustawy z 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin, - umowy z następcą zawartej na podstawie ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Natomiast, jeżeli w czasie obowiązywania ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników została zawarta przez rolnika umowa darowizny (a zgodnie z przepisami rolnik miał wybór, tj. mógł zawrzeć umowę przekazania gospodarstwa z następcą lub umowę zbycia na podstawie Kodeksu cywilnego - np. umowę darowizny, dożywocia, sprzedaży), to taka umowa jest doliczana do spadku przy obliczaniu zachowku, jeżeli została dokonana na rzecz spadkobiercy lub uprawnionego do zachowku, a także na rzecz innych osób, jeżeli między zawarciem umowy, a śmiercią spadkodawcy upłynęło nie więcej niż 10 lat.

Lilla Perka

Radca prawny IRWŁ

Susza mimo deszczu - część plonów straconych, rolnicy liczą straty

Choć gleba posiadała znaczne zasoby wody po zimie, na skutek wysokich temperatur panujących w kwietniu i w maju br. dochodzących do 30° w cieniu, zasoby wilgoci zostały szybko wyczerpane. Burze przechodzące lokalnie nie były w stanie pokryć roślinom zapotrzebowania na wodę, a deszcze, które zaczęły wstępować w II połowie czerwca pojawiły się zbyt późno. Lustracja pól dała podstawę do stwierdzenia o wystąpieniu stanu suszy, co potwierdził Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy w Puławach wydając komunikat o wystąpieniu suszy rolniczej na obszarze Polski.

Średnia wartości Klimatycznego Bilansu Wodnego (KBW) dla kraju, na podstawie których dokonywana jest ocena stanu zagrożenia suszą była ujemna, wynosiła -174,5 mm. Względem IV okresu raportowania średnia wartość KBW uległa zwiększeniu o 16 mm w piątym okresie raportowania tj. V okres - od 1 maja do 30 czerwca 2018 roku.

Aktualnie susza rolnicza w Polsce występuje wśród wszystkich monitorowanych upraw:

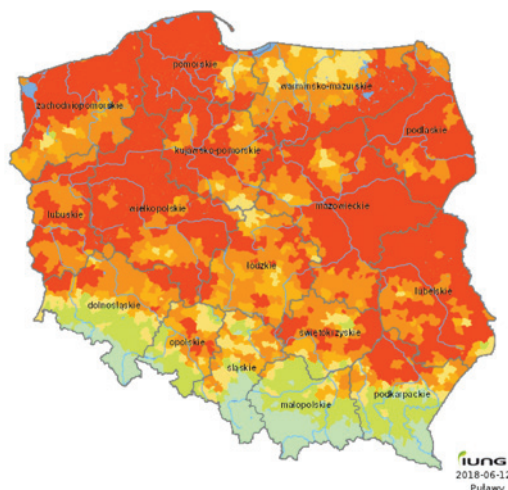
- Zbóż jarych,
- Zbóż ozimych,
- Roślin bobowatych,
- Krzewów owocowych,
- Warzyw gruntowych,
- Truskawek
- Tytoniu,
- Drzew owocowych,
- Rzepaku i rzepiku,
- Kukurydzy na ziarno,
- Kukurydzy na kiszonkę,
- Chmielu
- Ziemniaka
- Buraka cukrowego

W piątym okresie raportowania od 1 maja do 30 czerwca 2018 r. największe zagrożenie suszą rolniczą występowało wśród upraw zbóż jarych. Na terenie Polski suszę notowano w 13 województwach, w 4 z nich występowała we wszystkich gminach. Suszę notowano w 1437 gminach tj. w 57,99% gmin kraju na powierzchni 40,28% gruntów ornych. W Łódzkiem zagrożonych było 79 gmin. Bardzo duże zagrożenie suszą rolniczą występowało również wśród upraw zbóż ozimych, którą notowano w 11 województwach, w 2 z nich w 100% gmin. Suszę notowano w 1227 gminach tj. w 49,52% gmin kraju na powierzchni 28,95% gruntów ornych.

W Łódzkiem zagrożonych suszą według V raportu było 28 gmin.

Działania Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

Już 17 maja br. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego biorąc pod uwagę głosy rolników zgłaszała do Krajowej Rady Izb Rolniczych i Wojewody Łódzkiego in-

formacje o anomaliiach pogodowych występujących w 2018 roku i 11 czerwca br. zaapelowała do Wiktora Szmulewicza Prezesa KRIR (do wiadomości Wojewody Zbigniewa Rau) o bieżące monitorowanie sytuacji w kraju pod kątem wystąpienia suszy i zwrócenie się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o ewentualne zabezpieczenie środków finansowych na działania pomocowe dla producentów rolnych. **13 czerwca br. IRWŁ skierowała pismo do Zbigniewa Rau - Wojewody Łódzkiego o pomoc dla poszkodowanych rolników oraz jako przedstawiciela Rady Ministrów w województwie łódzkim o zabezpieczenie środków finansowych na działania pomocowe dla pro-**

ducentów rolnych, których gospodarstwa ucierpiały wskutek suszy. 15 czerwca br. IRWŁ zaapelowała do rolników, których dotknęła susza, o niezwłocznie udanie się do właściwego Urzędu Gminy i wnioskowanie o powołanie komisji, które zajmą się szacowaniem strat w gospodarstwach. 15 i 22 czerwca br. IRWŁ zaapelowała do Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów województwa łódzkiego o powoływanie komisji szacujących straty (spowodowane suszą) w gospodarstwach rolnych.

19 czerwca br. IRWŁ zaapelowała do Zbigniewa Rau - Wojewody Łódzkiego o ogłoszenie stanu klęski suszy w województwie łódzkim. Izba rolnicza zwróciła się również do Wojewody o zabezpieczenie środków finansowych na działania pomocowe dla producentów rolnych, które pozwolą zrekomensować duże straty spowodowane klęską suszy. 25 czerwca br. IRWŁ wystosowała pismo do Jana Krzysztofa Ardanowskiego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (do wiadomości Wiktora Szmulewicza - Prezesa KRIR) z informacją o problemach, jakie napotykają rolnicy w związku z szacowaniem szkód na podstawie monitoringu suszy – raportów ogłaszanych przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa-PIB w Puławach. Dotychczasowe raporty IUNG nie odzwierciedlają stanu faktycznego na polach i są ogłaszane z dużym opóźnieniem. Rolnicy obserwują „gołym” okiem zjawisko suszy na swoich polach, co nie jest zbieżne z raportami IUNG. W związku z tym IRWŁ zaapelowała o podjęcie działań mających na celu stworzenie nowoczesnego monitoringu suszy w Polsce. IRWŁ zaproponowała, aby stacje pomiaru opadów były usytuowane na terenie każdej gminy (np. w szkołach rolniczych, ośrodkach doradztwa rolniczego). Izba Rolnicza Wojewódz-

twą Łódzkiego proponuje również by podstawą szacowania szkód w gospodarstwach rolnych była decyzja wójta gminy, a nie system monitoringu suszy opracowany przez IUNG.

3 lipca 2018 roku IRWŁ zaapelowała od Jana Krzysztofa Ardanowskiego o podjęcie działań mających na celu **zmianę zasad szacowania szkód spowodowanych suszą w gospodarstwach rolnych**. Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Bronisław Węglewski uważa, że ustawa, która mówi, że w gospodarstwie trzeba mieć powyżej 30 % strat by otrzymać pomoc, stwarza rolnikom problemy - **Jest to raczej niemożliwe być mieć w gospodarstwie, nastawionym na hodowlę zwierząt, 30% strat. Jako izba rolnicza składaliśmy wnioski, by to 30 % dotyczyło tylko działki. Nie może być takiej sytuacji, że gospodarstwo, które ma 50 ha w tym 10 ha upraw i 100% strat, nie dostało pomocy. Nie można uderzać w całe gospodarstwo. Jest problem również z owocami, które już zostały zebrane. Przykładem jest tutaj truskawka, która mimo strat w krzewach, nie zostanie wzięta pod uwagę przy szacowaniu szkód.**

4 lipca 2018 roku IRWŁ zaapelowała do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego o pomoc finansową do każdego hektara w wysokości 1.000zł/ha dla rolników, których gospodarstwa ucierpiały wskutek tegorocznej suszy.

Rolnicy liczą straty

W Łódzkiem 125 (stan na dzień 4 lipca) gminnych komisji szacuje straty. W prace komisji zaangażowali się delegaci Izby Rolniczej Województwa ze wszystkich powiatów województwa.

- **W moim gospodarstwie, nastawionym typowo na uprawę zbóż, straty w zbożach ozimych sięgną 30-40%, w jarych do 70%. Mniejsze plony to mniejsze przychody. Jako rolnicy oczekujemy wsparcia ze strony rządu. Proponowane kredyty w jakiś sposób spełniają swoje zadania, ale istnieje niebezpieczeństwo, że rolnicy biorąc kolejny raz kredyt, wpadną w pułapkę. Potrzebne jest wsparcie finansowe do hektara.** - stwierdza Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Brzezinach - Eugeniusz Supera

Jan Woźniak – Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Powiecie Łódzko-Wschodnim, w swoim gospodarstwie straty w zbożach ozimych szacuje na około 50%, natomiast w zboża jarych sytuacja jest znacznie gorsza, bo straty sięgają 60-70%. - **Chciałbym jednak poruszyć jeszcze jeden problem dotyczący powiatu łódzko-wschodniego** - zaznacza rolnik - **Anomalie pogodowe wystąpiły dużo wcześniej i powinno się wziąć pod uwagę również poprzedni rok, kiedy na naszym terenie wystąpiło gradobicie (czerwiec 2017r.), wtedy również było szacowanie strat przez komisje i rolnicy praktycznie nie otrzymali żadnego wsparcia. Myślę, że ta sytuacja, jak również mokra jesień, spowodowała, że część rolników nie mogła wejść na pola. To były dwie przyczyny, które miały wpływ na gorszą ekonomicznie sytuację rolników. Tym razem rolnicy będą oczekiwali konkretnych działań. Uważam, że bezzwrotne wsparcie finansowe do każdego hektara na poziomie dopłat bezpośrednich nie byłoby wygórowaną sumą.**

- **W moim gospodarstwie i w mojej gminie sytuacja wygląda dramatycznie. Jeśli chodzi o zboża ozime to już teraz szacuję, że straty będą w granicach 50%. W zbożach jarych niestety ten próg zostanie przekroczony. Pozostałe uprawy również wyglądają bardzo źle. Jako członek gminnej komisji szacującej straty zachęcam rolników do składa-**

nia wniosków o oszacowanie szkód przez komisję. Niestety, póki co, widać pewien sceptycyzm wśród rolników. Być może wynika to z tego, że w latach ubiegłych rolnicy z mojego powiatu nie otrzymali żadnego wsparcia. Miejmy nadzieję, że w tym roku tak się nie stanie – zaznacza Michał Owczarek - delegat Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łódzko-Wschodniego.

Zgodnie z obowiązującymi wytycznymi dla Komisji powołanych przez Wojewodę dotyczącymi ogólnych zasad szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane m.in. przez suszę straty można szacować wyłącznie wówczas, gdy na danym terenie zgodnie z Klimatycznym Bilansem Wodnym wystąpiła susza. W przypadku, gdy dla danej rośliny, w tym łąk i pastwisk nie jest prowadzony monitoring suszy, szkody można szacować, jeżeli monitoring potwierdza wystąpienie suszy w uprawach o analogicznych wymaganiach wodnych. W przypadku szacowania szkód w łąkach należy wziąć pod uwagę okres wystąpienia zjawiska oraz ilość pokosów i termin ich przeprowadzenia. Szacując straty, maksymalny poziom ustala się dla:

- łąk dwukośnych:

I pokos na poziomie 60%

II pokos na poziomie 40%

- łąk trójkośnych:

I pokos 50%

II pokos 30%

III pokos 20%

Szacując straty w pastwiskach należy wziąć pod uwagę strukturę plonów zielonki pastwiskowej w okresie wegetacji, przyjmując, że:

I rotacja (maj, czerwiec) – 50%

II rotacja (lipiec, sierpień) – 30 %

III rotacja (wrzesień, październik) – 20%

W przypadku gospodarstw rolnych prowadzących jednocześnie produkcję roślinną i zwierzęcą w protokole należy zawrzeć informację o kosztach poniesionych z tytułu niezbrania plonów w wyniku wystąpienia szkód np. koszty związane z zakupem pasz, o ile ten zakup wynika z ujemnego bilansu paszowego w gospodarstwie rolnym spowodowanego szkodami powstałymi w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. Ilość nabytych pasz nie może przekroczyć ilości pasz, które nie zostały wyprodukowane w gospodarstwie, w związku z wystąpieniem niekorzystnego zjawiska atmosferycznego. Ww. informacje podaje się w protokole szacowania szkód w produkcji roślinnej, którego wzór zawiera załącznik nr 1 do protokołu, w kolumnie 13 – koszty poniesione z powodu niezbrania plonów w wyniku szacowania szkód łącznie (zł). Dane te umożliwiają prawidłowe naliczenie strat w dochodach z gospodarstwa rolnego.

W razie kilkakrotnego uszkodzenia tej samej uprawy, wysokość każdej następnej szkody ustala się z uwzględnieniem wysokości poprzednio ustalonych szkód w skali całego gospodarstwa rolnego w odniesieniu do średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji. W takim przypadku w kolejnym protokole wysokość szkód powinna zostać pomniejszona o szkody wykazane w poprzednich protokołach w odniesieniu do tej samej uprawy rolnej. Jeżeli w poprzednim protokole oszacowane przez komisje szkody były niższe niż

30%, komisja w kolejnym protokole może podać łączną wartość i poziom szkód w skali gospodarstwa w odniesieniu do wszystkich niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. W tym przypadku w protokole powinny być także wyodrębnione wartości szkód i ich poziom w skali gospodarstwa z wyodrębnieniem dla każdego niekorzystnego.

Uwaga! Do wniosków o oszacowanie strat rolnicy nie są zobowiązani do składania jakichkolwiek dodatkowych dokumentów.

MRiRW przypomina, że oszacowanie strat musi być zakończone przed zebraniem plonu głównego. W gminie może pracować kilka komisji. Dopiero po zakończeniu prac komisji określona zostanie wielkość pomocy dla poszkodowanych rolników.

Pomoc dla rolników – kredyty kłeszkowe

Warunki uzyskania kredytu kłeszkowego:

1. Warunek konieczny trzeba posiadać protokół oszacowania szkód przez komisje powołane przez wojewodów - wniosek o powołanie komisji składa do wojewody wójta lub burmistrza. Zapytaj w gminie czy taki wniosek został złożony.

2. Wypełnij wniosek o kredyt kłeszkowy na formularzu przygotowanym przez ARiMR - dokument możesz wydrukować ze strony www.arimr.gov.pl lub otrzymać w banku.

3. Przygotuj inne dokumenty wymagane przez bank.

Kto może ubiegać się o kredyt?

Indywidualni rolnicy, mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwa, a także duże przedsiębiorstwa.

Procedura ubiegania się o kredyt:

- Oszacowanie szkód i sporządzenie protokołu - komisja powołana przez wojewodę
- Rozpatrzenie wniosku kredytowego - bank
- Zawarcie umowy kredytu - bank + kredytobiorca

Gdzie ubiegać się o kredyt kłeszkowy?

O kredyt kłeszkowy można ubiegać się w następujących bankach:

- Bank PEKAO S.A.,
- Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. oraz zrzeszone w nim Banki Spółdzielcze
- SGB-Bank S.A., a także zrzeszone w nim Banki Spółdzielcze
- Bank BGŻ BNP Paribas S.A.,
- Bank Zachodni WBK S.A.
- Krakowski Bank Spółdzielczy.

Uwaga: okres kredytowania i okres karencji w spłacie kredytu rolnik ustala z bankiem. Opłaty i prowizje można negocjować indywidualnie z bankiem.

Szczegółowe informacje: www.arimr.gov.pl zakładka Susza.

Oprac. Sylwia Skulimowska

Źródła: MRiRW, ARiMR, IUNG, IRWŁ, KRiR.

Plonowanie odmian ziemniaka uprawianych na wczesny zbiór

Uprawa ziemniaków na wczesny zbiór wymaga spełnienia kilku zasadniczych warunków. Jednym z nich jest właściwy dobór odmiany. Ze względu na zakres wiosennego importu ziemniaków nie zawsze jest uzasadniona ekonomicznie. W Krajowym Rejestrze Odmian figuruje 14 odmian ziemniaka klasyfikowanych, jako bardzo wczesne, a więc szczególnie predestynowanych do wykorzystania przy uprawie na wczesny zbiór. Pochodzą one z polskich i z zagranicznych firm hodowlano - nasiennych.

Plonowanie ziemniaków jest uzależnione od odpowiedniej agrotechniki i przebiegu warunków pogodowych w okresie wegetacji. Z uwagi na bardzo krótki okres wegetacji w uprawie ziemniaków na wczesny zbiór, na wielkość i strukturę plonu mają znaczący wpływ średnie dobowe temperatury powietrza oraz optymalne uwilgotnienie gleby. Poza odpowiednim układem czynników klimatycznych o powodzeniu produkcji ziemniaków wczesnych decydują również warunki glebowe. Jednym z ważniejszych jest szybkie tempo ogrzewania się gleby wczesną wiosną.

W bieżącym roku doświadczenia z 9 odmianami bardzo wczesnymi przeprowadzono w Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Sulejowie i w Zakładzie Doświadczalnym Oceny Odmian w Masłowicach. Celem badań była dynamika przyrostu bulw w okresie 45 dni od wschodów. Przed sadzeniem zastosowano nawożenie mineralne w dawce 74 kg/ha N, 100 kg/ha P₂O₅ i 174 kg/ha K₂O. Ze względu na walory smakowe, nawożenie potasowe zastosowano w formie amonowej. W SDOO w Sulejowie wykonuje się ocenę konsumpcyjną odmian ziemniaka.

Na podstawie testów, przeprowadzanych w pięciu stacjach doświadczalnych w Polsce przez co najmniej trzyosobowe zespoły określany jest smak i typ konsumpcyjny danej odmiany.

Doświadczenia z ziemniakami wysadzono w rozstawie rzędów 75 cm x 33 cm, do gruntu, w sposób tradycyjny (bez osłon). Podkiełkowane wcześniej sadziki wysadzono 16 kwietnia w glebę dobrze ogrzaną, lecz nieco przesuszoną. Bardzo ciepła aura w kwietniu (średnia dobowo 13,18°C) wpłynęła na szybkie i wyrównane wschody. Wschody odmian odnotowano w pierwszej dekadzie maja. Susza w maju i w czerwcu nie wpłynęła korzystnie na tuberyzację bulw. Zbiór ziemniaków przeprowadzono 25 czerwca. Wśród odmian o najkrótszym okresie wegetacji, wysoko i stabilnie plonowały odmiany Arielle, Riviera i Impala. Wykazały się one najszybszym tempem gromadzenia plonu. Plonowanie tych odmian przekraczało 350 dt/ha. Spośród prezentowanych odmian na uwagę zasługują również odmiany Denar i Viviana.

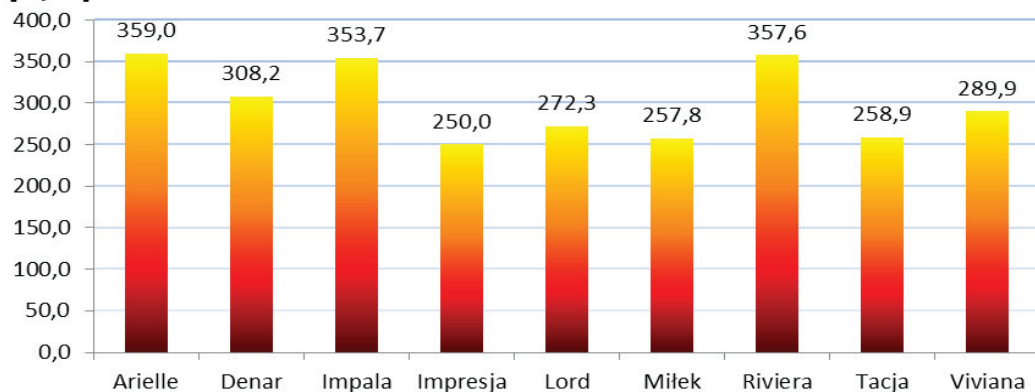
W uprawie ziemniaków na wczesny zbiór ważna jest nie tylko wielkość plonu, ale również jego struktura. Procent plonu handlowego uprawianych odmian powinien być jak najwyższy. Najbardziej pożądana jest wielkość kłębów frakcji 51-60 cm i powyżej. Odmiany najlepiej plonujące, takie jak Arielle i Riviera, posiadały w plonie najwięcej kłębów tych frakcji, jak również najwyższy procent plonu handlowego. Poniżej krótka charakterystyka odmian uczestniczących w doświadczeniu.

ARIELLE - odmiana bardzo wczesna jadalna, w typie konsumpcyjnym ogólnoużytkowym. Bulwy bardzo duże do dużych, owalne, kształtne, o płtykich oczkach i jasnożółtym miąższu. Bardzo plenna, o dużym udziale w plonie frakcji handlowej. Odmiana przydatna do

Plonowanie ziemniaków bardzo wczesnych 45 dni po wschodach

[dt/ha]

uprawy na wczesny zbiór. Odmiana odporna na mątwika ziemniaczanego. Podatna na wirusa Y, średnio odporna na wirusa liściozwoju. Bardzo podatna na porażenie zarazą ziemniaka. W rejonach dużego zagrożenia wirusami wymaga częstej wymiany sadzeniaków.

DENAR - odmiana bardzo wczesna, jadalna, w typie konsumpcyjnym sałatkowym do ogólnoużytkowego o dobrym smaku. Charakteryzuje się bulwami bardzo dużymi, okrągłymi, kształtnymi, o płtykich oczkach i jasnożółtym miąższu. Odmiana bardzo plenna, o dużym udziale w plonie frakcji handlowej. Przydatna do uprawy na wczesny zbiór. Odmiana odporna na mątwika ziemniaczanego, odporna na wirusy, podatna na porażenie zarazą ziemniaka. Zalecana do uprawy w całym kraju.

IMPALA - odmiana bardzo wczesna, jadalna, w typie konsumpcyjnym sałatkowym o dobrym smaku. Charakteryzuje się bulwami bardzo dużymi, owalnymi, bardzo kształtnymi, o płtykich oczkach i jasnożółtym miąższu. Bardzo plenna, o dużym udziale w plonie frakcji handlowej. Odmiana odporna na mątwika ziemniaczanego, dość podatna na wirusa Y, dość odporna na wirusa liściozwoju, bardzo podatna na porażenie zarazą ziemniaka. Zalecana do uprawy w całym kraju.

IMPRESJA - bardzo wczesna odmiana krajowa. Jadalna w typie konsumpcyjnym sałatkowym do sa-

łatkowo-ogólnoużytkowego o dość dobrym smaku. Cechuje się dużymi, o regularnym kształcie bulwami. Są okrągłymi, o bardzo płtykich oczkach, żółtej skórce i jasno żółtej barwie miąższu. Bulwy surowe jak i po ugotowaniu praktycznie nie ciemnieją. Odporna na mątwika ziemniaczanego. Dość podatna na wirus Y. Bardzo podatna na porażenie zarazą ziemniaka. Jest przydatna do uprawy na terenie całego kraju.

LORD - odmiana bardzo wczesna, jadalna, w typie konsumpcyjnym sałatkowym do ogólnoużytkowego o dobrym smaku. Charakteryzuje się bulwami bardzo dużymi, okrągłymi, kształtnymi, o płtykich oczkach i jasnożółtym miąższu. Odmiana bardzo plenna, o dużym udziale w plonie frakcji handlowej. Przydatna do uprawy na wczesny zbiór. Odmiana odporna na mątwika ziemniaczanego, odporna na wirusy, podatna na porażenie zarazą ziemniaka. Zalecana do uprawy w całym kraju.

MILEK - odmiana bardzo wczesna jadalna, w typie konsumpcyjnym ogólnoużytkowym do lekko mączystego. Bulwy duże, okrągłymi, kształtne o dość płtykich oczkach i jasnożółtym miąższu. Odmiana bardzo plenna, przydatna do uprawy na wczesny zbiór. Odmiana odporna na mątwika ziemniaczanego. Odporna na wirusa Y oraz średnio odporna na wirusa liściozwoju. Podatna na porażenie zarazą ziemniaka. Odmiana przydatna do uprawy na terenie całego kraju.

RIVIERA – bardzo wczesna odmiana. Jadalna, w typie konsumpcyjnym sałatkowym do ogólnoużytkowego, o przeciętnym smaku po zakończeniu wegetacji. Cechuje się dużymi, o regularnym kształcie bulwami, okrągłymi o płtykich oczkach, żółtej skórce i jasno żółtej barwie miąższu. Bulwy surowe i po ugotowaniu nie ciemnieją. Na podstawie kilkuletnich badań, w różnych częściach kraju, można powiedzieć, że jest to kreacja o bardzo szybkim tempie gromadzenia plonu. Dlatego też, jest polecana szczególnie do uprawy na bardzo wczesny zbiór, natomiast po zakończeniu wegetacji plon dość duży. Odporna na mątwika ziemniaczanego. Wysoko odporna na wirus Y. Natomiast bardzo podatna na porażenie zarazą ziemniaka.

TACJA – bardzo wczesna jadalna, w typie konsumpcyjnym ogólnoużytkowym o dość dobrym smaku. Bulwy duże, o regularnym kształcie, okrągłymi o bardzo płtykich oczkach, żółtej skórce i jasno żółtej barwie miąższu. Bulwy surowe jak i po ugotowaniu nie wykazują skłonności do ciemnienia. Odporna na mątwika ziemniaczanego. Odporna na wirus Y. Bardzo podatna na porażenie zarazą ziemniaka.

VIVIANA - bardzo wczesna, jadalna, w typie konsumpcyjnym ogólnoużytkowym o dobrym smaku. Charakteryzuje się bulwami dużymi, owalnymi, o regularnym kształcie, płtykich oczkach i jasnożółtym miąższu. Miąższ zarówno surowy, jak i po ugotowaniu nie ciemnieje. Daje duże plony zarówno w najwcześniejszym terminie zbioru (40 dni po wschodach), jak i po zakończeniu wegetacji. Przydatna do uprawy na wczesny zbiór. Odmiana o dużym udziale plonu handlowego w plonie ogólnym. Odporna na mątwika ziemniaczanego, podatna na wirusa Y, średnio odporna na wirusa liściozwoju, bardzo podatna na porażenie zarazą ziemniaka. W rejonach dużego zagrożenia wirusami wymaga częstej wymiany sadzeniaków.

mgr Ilona Śpiewak
SDOO w Sulejowie

VIII Sulejowskie Dni Pola

Inicjatywa Białkowa COBORU - pod takim hasłem przebiegały VIII Sulejowskie Dni Pola zorganizowane w Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Sulejowie w dniu 22 czerwca 2018 r. Kierownik działu badawczo-doświadczalnego SDOO w Sulejowie Iwona Michalska przybliżyła uczestnikom rolę rekomendacji odmian roślin rolniczych w naszym województwie. Specjalista działu Ilona Śpiewak szczegółowo omówiła zakres prowadzonych badań z roślinami bobowatymi w kontekście programu Inicjatywa Białkowa COBORU. Doświadczenia z ziemniakami, zbożami jarymi, rzepakiem ozimym, zbożami ozimymi cieszyły się dużym zainteresowaniem rolników, a spotkanie było okazją do wymiany doświadczeń i spostrzeżeń na temat nowości odmianowych i technologii uprawy. Podczas sesji wykładowej zainteresowani poznali zasady działania Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, które przedstawił Janusz Ciesielski – Dyrektor OT w Łodzi. Dyrektor SDOO w Sulejowie Przemysław Majchrowski omówił rekomendację odmian soi na terenie województwa łódzkiego. Zainteresowaniem cieszył się również wykład kierownika Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Łodzi na temat nawożenia roślin bobowatych i kon-

kurs z nagrodami od wystawców. Mamy nadzieję, że liczna obecność rolników i przedstawicieli rad powiatowych Izby Rolniczej Województwa łódzkiego przyniesie wiele korzyści w zakresie promowania upraw wią-

żących azot wśród producentów rolnych. Relacja z VIII Sulejowskich Dni Pola dostępna jest na kanale Youtube (<https://www.youtube.com/watch?v=8N7FD7PWG-M>). Zapraszamy za rok!

Taka zwykła - niezwykła!

X jubileuszowy ogólnopolski Kongres Kobiet

- Kobieta, któż to jest? Otóż w słowniku języka polskiego pod hasłem „kobieta” zapisane jest: „kobieta - to dorosły człowiek płci żeńskiej; piękna, ponętna, inteligentna, mądra, pracowita, zmienna”. To wszystko prawda i taki jest rzeczywisty obraz kobiety, tylko, że dla mnie, jako że sama jestem kobietą, to istota, bez której nie istniałby świat. Przecież sam Bóg stworzył Ewę, bo wiedział, że Adam sam nie da rady żyć. Szczercze mówiąc, Stwórca trochę napracował się nad nami, bo jesteśmy tak skomplikowane, że czasami tworzymy zagadkę same dla siebie. Mówi się nawet, że nasz kobiecy świat, to wachlarz kolorów, bo mężczyźni widzą tylko czerń i biel. To prawda! Ale czasami życie wywraca wszystko do góry nogami i paleta barw się zmienia. Dzieje się tak, gdy np. w domu pojawia się śmiertelnie chore dziecko. Wtedy stajemy przed wielkim dylematem, co wybrać... czerń czy biel, hospicjum czy całkowite poświęcenie się dziecku? Mężczyźni wtedy często pakują walizkę i wychodzą. Dla nas wybór jest oczywisty - zawsze wygrywa bezgraniczna i bezwarunkowa miłość, wytrwałość, upór i zaradność. Takie po prostu jesteśmy. I takie są kobiety na wsi. Nigdy nie narzekamy, że dużo pracy, że trzeba ogarnąć cały dom i gospodarstwo, bo gdy mąż wyjedzie na pole to „samo się nie zrobi”, że czasami z niczego musimy „wyczarować” obiad z 4 gwiazdkami Michelin i pozbierać brudne skarpetki z podłogi w sypialni. I co ciekawe, w tym całym chaosie potrafimy wygospodarować czas dla siebie. Skończyły się bowiem czasy, gdy wsiadając do tramwaju jadącego w kierunku „Górniaka”, można było odróżnić panią z miasta od pani ze wsi. Dziś jesteśmy piękne, zadbane, wykształcone, pomysłowe, ciekawe i co najważniejsze... z dużą wiedzą o sobie. A to wszystko daje nam duże pole manewru. Coraz częściej angażujemy się w akcje społeczne, zdobywamy nowe doświadczenia, dostrzegamy problemy innych, wgłębiając się w różne zadania i eksperymentujemy. Możemy być przykładem i inspiracją dla innych. Bo dzisiejsza kobieta wiejska to kobieta nowoczesna, innowacyjna, samodzielna, pełna godności, poświęcenia i honoru. To kobieta, która chce pracować, rozwijać się, uczyć i pomagać innym. Taka zwykła - niezwykła!

Aleksandra Brdoń – Deleгатka Rady Powiatowej IRWŁ w Powiecie Łódzko-Wschodnim

Kobiety wiejskie są bardziej zaradne, jednak brak im czasu tylko dla siebie, na spełnianie swoich pasji, dbanie o siebie. I to powinno się zmienić. Trzeba dotrzeć do kobiet wiejskich, aby ułatwić im realizowanie swoich zainteresowań i aby mogły znaleźć czas na odpoczynek.

Karolina Kubiak, przedstawicielka Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, od urodzenia związana z wsią - uważa, że obraz kobiety wiejskiej we współczesnym świecie, przedstawia kobietę aktywną, energiczną i gotową do podejmowania działań. - **To właśnie kobiety zainicjowały wiele zmian i nadały im odpowiedni kierunek, który przyczynił się do zróżnicowania ich ról w społeczeństwie. To one zakładają i działają prężnie w różnego rodzaju lokalnych stowarzyszeniach, uczestniczą w życiu społecznym, jako radne czy sołtyski. Ich aktywność przyczynia się do większego demonstrowania swoich potrzeb i praw oraz służy zmianie postaw i poprawie przyszłości młodego pokolenia kobiet - córek, wnuczek. Praktyka pokazuje, że jakość życia i siła zarządzania wiąże się z obecnością kobiet i ich zaangażowaniem. Każda kobieta powinna uświadomić sobie to, jak ważna jest dla swojej małej ojczyzny, społeczności, kraju - zaznacza.**

Kongres Kobiet wsparł również wszystkich tych, którzy są spychani na margines, niewidoczni. X Kongres sformułował 30 postulatów, których realizacja zapewni ma zbudowanie całościowego systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych (zarówno dzieci, jak i dorosłych), zaapelował o równy status i szacunek dla Ukrainek i Ukraińców oraz innych cudzoziemców pracujących i studiujących w Polsce. X Kongres Kobiet sformułował także kilkadziesiąt innych postulatów dotyczących różnych dziedzin życia publicznego (edukacji, zdrowia reprodukcyjnego, kultury, ekologii, mediów, przedsiębiorczości, polityki), które stanowią będą treść programu Kongresu Kobiet w nadchodzących wyborach i latach.

X jubileuszowy ogólnopolski Kongres Kobiet odbył się w 16 i 17 czerwca 2018 r., w Łodzi w Hala EXPO. Wśród 4500 zarejestrowanych uczestniczek i uczestników były również panie z Rady ds. Kobiet Wiejskich i ich Rodzin działającej przy Izbie Rolniczej Województwa Łódzkiego. Na kongres przyjechały przedstawicielki wszystkich 16 województw - kobiety ponad podziałami politycznymi, o różnych poglądach, zawodach, pochodzących z różnych środowisk, reprezentujące duże miasta jak i małe wioski - w pełnym przekroju wiekowym. W kongresie uczestniczyły przedstawicielstwa 9 państw (Wielka Brytania, Irlandia, Norwegia, Austria, Niemcy, Dania, Ukraina, Węgry, Macedonia), a także 9 grup zorganizowanych (m.in. grupa rekonstrukcyjna historyczna (herstoryczny - dotyczący historii ze szczególnym uwzględnieniem roli kobiet), reprezentujące różne regiony, zawody, firmy, stowarzyszenia, kluby). W czasie kongresu zorganizowano 23 centra tematyczne, odbyło się 66 paneli równoległych, w których wystąpiło 355 panelistek i panelistów. W Parku Kobiet wystawionych było 77 stoisk firm, organizacji pozarządowych i wydawnictw książkowych. Laureatką nagrody X Kongresu Kobiet została Agnieszka Holland.

W czasie sesji tematycznych podkreślano fakt stulecia niepodległości, a przecież nie ma niepodległości bez praw

kobiet. Minęło sto lat, od kiedy kobiety wywalczyły sobie prawa wyborcze. Sto lat, w których kobiety były wymazywane z historii i pamięci zbiorowej. Uczestniczki domagały się jej przywrócenia. Kongres wzywał kobiety do aktywnego udziału w nadchodzących i kolejnych wyborach. Zachęcano do kandydowania i głosowania. Panie apelowały o równe prawa, równe płace, równe traktowanie we wszystkich dziedzinach życia publicznego i prywatnego. Jednym z tematów poruszanych w czasie kongresu była rola kobiety wiejskiej we współczesnym świecie. Panie na wsi coraz częściej organizują się, zawiązują stowarzyszenia, lokalne grupy działania i pracują na rzecz swoich społeczności, integrując i realizując projekty - niejednokrotnie przy udziale funduszy europejskich. Renesans przeżywają koła gospodyń wiejskich, które wracają do dawnych rytuałów, tradycji, angażując w te działania młode pokolenie.

- Życie na wsi nie jest lekkie. Ja sama pochodzę z Łodzi - mówi Marzena Lenart - delegatka Rady Powiatowej IRWŁ w Zgierzu - wychowałam się w blokach. Życie na wsi było moim wyborem, uczęszczałam do szkoły rolniczej. Mimo, że jest ciężko, nie żałuję swojego wyboru. Kobieta na wsi pełni szczególną rolę. Prócz typowo kobiecych prac, musi dawać sobie radę w wielu innych (męskich) dziedzinach.

Sylvia Skulimowska
www.kongreskobiet.pl

Wzmacnia rośliny i pomaga w przetrwaniu suszy

TriPLUS™ Aloe Vera to NAWÓZ do wzbogacania i rekultywacji gleby oraz BIOSTYMULATOR (PGPR).

Środek powstaje z Aloesu zwyczajnego, który jest uprawiany na wulkanicznej glebie bogatej w minerały na tropikalnej wyspie Bali. Dzięki unikalnemu składowi oraz technologii produkcji pozwala roślinom na pełne wykorzystanie substancji zawartych w aloesie dla poprawy kondycji roślin oraz naturalnych składników i mikroorganizmów funkcjonalnych. Produkt ten jest w pełni ekologicznym nawozem zawierającym mikrośladowki odżywcze, aminokwasy, enzymy i kwasy huminowe oraz substancje wspomagające rozwój roślin w warunkach stresowych przy zmiennych temperaturach. Stosowany regularnie gwarantuje zwiększenie żyzności gleby, ochronę przed chorobami i lepsze przyswajanie mikroelementów i minerałów z gleby. Moczenie korzeni roślin przed wysadzeniem do gruntu zabezpiecza przed wieloma chorobami oraz wspomaga rozwój systemu korzeniowego powodując lepsze przyswajanie składników pokarmowych z gleby. Jest idealnym rozwiązaniem dla zrównoważonego rolnictwa bez względu na wielkość projektu. Polecany także dla szkółek, zarówno owocowych jak i ozdobnych.

WZROST ODPORNOŚCI ROŚLIN

Dolistne stosowanie **TriPLUS™ Aloe Vera** prowadzi do wzrostu odporności roślin. Inteligentny nawóz aloesowy **TriPLUS™ Aloe Vera** powoduje dzięki swojemu składowi wyższą wydajność upraw z których pochodzą plony o wyższej wartości odżywczej. Większość składników aloesu działa również jako doskonały "nośnik" dla pożytecznych bakterii i innych dodatkowych składników naturalnych, które w następstwie procesu produkcji, są zawarte w formule preparatu. Wraz z zastosowaniem preparatu system korzeniowy roślin poddany jest bardzo skutecznej stymulacji powodującej wzrost absorpcji dostępnych w glebie składników odżywczych.

STYMULATOR WZROSTU ROŚLIN - RHIZOBACTERIA (PGPR)

Grupa bakterii, które skolonizują korzenie lub glebę są korzystne dla roślin i są określane jako bakterie prątkowane odpowiedzialne za przyrost wzrostu roślin (PGPR). Szczególnie zalecany dla zrównoważonego rolnictwa, bez względu na wielkość projektu. Polecany dla wszystkich roślin cukrodajnych, roślin: specjalnych, oleistych, strączkowych, okopowych, pastewnych, sadowniczych, warzywnych, oraz szkółek zarówno owocowych, jak i ozdobnych. W szczególności: ziemniaka, buraka, kukurydzy, rzepaku, truskawki, cebuli, ogórka, papryki, pieprzu fasoli, warzyw(rzodkiewki, sałaty, pietruszki), szkółek oraz kwiatów i roślin ozdobnych.

OCHRONA ZDROWIA ROŚLIN

Aloes znany jest ze swych unikalnych wartości. Zastosowany w uprawach roślin może ograniczać rozwój patogenów chorobotwórczych i wielu chorób. Mechanizm ten został już wcześniej opisany w przypadku stosowania aloesu w medycynie niekonwencjonalnej i estetycznej. Już wiele lat temu znane były człowiekowi pożyteczne efekty ze stosowania różnorodnych wyciągów i ekstraktów z aloesu zarówno w żywieniu jak i zapobieganiu chorobom. Dobrze odżywiona roślina może pozostać wolna od choroby w środku arealu, który jest niszczone przez niedobory substancji odżywczych. **TriPLUS™ Aloe Vera** dzięki substancjom zawartym w aloesie odgrywa rolę ochronną i umożliwia jej walkę z czynnymi na nią chorobami. Dzięki aloesowi ziemia odzyskuje zdrowie i zaczyna żyć.

- 🌿 Gwarantowany przyrost plonu do **20%***
- 🌿 Wzrost BRIX cukru do **22%***
- 🌿 Zwiększenie odporności do **100%***
- 🌿 Więcej węgla w glebie do **100%***
- 🌿 Zwielokrotnienie przyswajalności fosforu do **200%***
- 🌿 Ograniczenie występowania grzybów i eliminacja guzowatości korzeni

- 🌿 Ograniczenie stosowania nawozów mineralnych do **50%***
- 🌿 Zmniejszenie użycia środków ochrony roślin do **50%***
- 🌿 Znacząco zmniejsza infekcje grzybem powodującym parcha
- 🌿 Znacznie mniejsze nasilenie infekcji mączniaka właściwego
- 🌿 W szkółkarstwie stosowanie preparatu Triplus Aloe Vera znacznie eliminuje guzowatość korzeni
- 🌿 Poprawia jakość i wygląd materiału szkółkarskiego
- 🌿 Zdecydowana rozbudowa i poprawa systemu korzeniowego (**większa odporność na suszę i przymrozki**)
- 🌿 W drugim roku stosowania preparatu gwarantowany znaczny wzrost ilości pąków kwiatowych mających wpływ na wielkość plonu
- 🌿 **Doskonale regeneruje uprawy po gradobiciu**

„BEZPIECZNIE NA WSI MAMY - UPADKOM ZAPOBIEGAMY”

WOJEWÓDZKI FINAŁ VIII OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU PLASTYCZNEGO DLA DZIECI

6 czerwca br. po raz kolejny Biuro Regionalne w Łodzi Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” uczestniczyło w wojewódzkim finale Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla Dzieci „Bezpiecznie na wsi”, którego organizatorem był Regionalny Oddział Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Łodzi.

Finał konkursu odbył się w siedzibie Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi, a patronat medialny nad konkursem objęły miesięczniki: „W Nowej Roli” i „Rada”. Uroczystość uświetnili swoją obecnością przedstawiciele władz oraz instytucji związanych z rolnictwem województwa łódzkiego: Urzędu Wojewódzkiego, Izby Rolniczej, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Kuratorium Oświaty, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Państwowej Inspekcji Pracy, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, oraz Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”.

spodarskich - „zwierzaki, to nie pluszaki”, czy też maszyn rolniczych - „nie zbliżaj się zuchem do maszyny w ruchu”. W tym roku w nazwie organizatorzy postanowili odnieść się do większości działań prewencyjnych prowadzonych pod hasłem „UPADEK TO NIE PRZYPADKEM”.

Prace wykonane przez uczestników konkursu, dotyczyły ważnego tematu – nieszczęśliwych „upadków” rolnika w trakcie wykonywania czynności związanych z pracą w gospodarstwie, stanowiących najczęściej występującą grupę zdarzeń wypadkowych. Rolnik powinien pamiętać, że nie wszystko da się zrobić przy pomocy sprzętu mechanicznego

Anna Bielińska - Dyrektor BR w Łodzi TUW „TUW” z finalistkami konkursu.

Główną ideą konkursu od wielu lat jest: promowanie pozytywnych zachowań związanych z bezpieczną pracą dorosłych i zabawą dzieci na wsi, poszerzanie wiedzy dzieci na temat bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki dotyczącej zapobiegania wypadkom, a także rozbudzanie i rozwijanie wrażliwości estetycznej oraz indywidualnych zdolności plastycznych uczniów szkół podstawowych z terenów wiejskich.

o ułatwiającego codzienną pracę. Wielokrotnie potrzebne jest fizyczne zaangażowanie w wykonywaną czynność. Niestety, rolnik często zapomina o należyтым bezpieczeństwie, stwierdzając, że to tylko chwila i nie trzeba specjalnie uważać. Takie nieodpowiedzialne myślenie jest powodem wielu nieszczęść, które patrząc z perspektywy czasu, nie powinny się zdarzyć rolnikowi z wieloletnim doświadczeniem. A jednak... Dlatego, należy ciągle przypominać dorosłym, a dzieci uczyć od najmłodszych lat podstawowych zasad zachowania bezpieczeństwa.

Konkurs „Bezpiecznie na wsi” skierowany jest do dzieci, a one najchętniej uczą się poprzez zabawę i dlatego sponsorzy zadbał o bardzo atrakcyjne nagrody. Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” nie tylko podarowało każdemu uczestnikowi torbę z firmowymi gadżetami, ale również, z myślą o zbliżających się wakacjach, ufundowało dwie pierwsze nagrody – rowery z kaskami i odblaskowymi koszulkami z logo TUW „TUW”. Nagrody były idealnie trafione w oczekiwania uczestników konkursu i wywołały niesamowitą radość na twarzach nagrodzonych dzieci. To była dla Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” ogromna satysfakcja.

Organizatorzy zadbał również o to, aby uczestnicy finału konkursu mogli dokładniej zapoznać się z tematem bezpieczeństwa dzieci, w szczególności z niebezpieczeństwami czyhającymi podczas wakacji oraz o sposobach im zapobiegania. Zaproszeni goście z uwagą oglądali prace plastyczne laureatów i wyróżnionych w konkursie. Po części oficjalnej finału konkursu można było obejrzeć najnowszy sprzęt, będący na wyposażeniu Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi.

Warto wspomnieć, że w tym roku, w konkursie na etapie wojewódzkim wzięło udział 2.085 uczniów ze 159 szkół podstawowych. Komisja postanowiła nagrodzić i wyróżnić po 15 uczniów w każdej z kategorii wiekowych (6-9 i 10-14 lat). Dwóch laureatów konkursu zostało zakwalifikowanych do ogólnopolskiego finału konkursu. Jest to niemały sukces, zważywszy na fakt, że w tegorocznej edycji konkursu plastycznego brało udział ponad 33 tysiące uczniów z prawie trzech tysięcy szkół podstawowych z całego kraju. Ogólnopolski finał konkursu odbył się 15 czerwca w Warszawie.

Mamy nadzieję, że formuła konkursu oraz atrakcyjne nagrody ufundowane przez organizatorów i sponsorów zachęcą jeszcze większą liczbę uczniów szkół podstawowych z terenów wiejskich do uczestnictwa w kolejnych jego edycjach. Tym bardziej, że konkurs nie tylko pozwala na rozwijanie indywidualnych zdolności plastycznych dzieci, ale również podwyższa ich poziom wiedzy dotyczący zasad bezpieczeństwa pracy w gospodarstwie rolnym.

JPB

Każda kolejna edycja konkursu niesie w swojej nazwie przesłanie dotyczące najważniejszych działań zwiększających bezpieczeństwo dzieci na wsi. W poprzednich latach dotyczyła niebezpieczeństw płynących z niewłaściwego zabezpieczenia w gospodarstwie rolnym: środków chemicznych - „środki chemiczne, to nie zabawa”, zwierząt go-

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Zapraszamy do naszego Biura i Oddziałów.
Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”
Biuro Regionalne w Łodzi
ul. Swojska 4, 91-342 Łódź
tel. 42 640-69-80
e-mail: lodz@tuw.pl
www.tuw.pl

* Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą w Warszawie 02-793, ul. H. Raabego 13

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Dary letniego ogrodu – wakacyjne przepisy

Lato w pełni, możemy delektować się słodkimi, dojrzałymi w słońcu owocami, przygotowywać lekkie potrawy z młodych warzyw, robić przetwory. Smak świeżych owoców orzeźwia. Poza tym zawierają one dużo wody i sporą dawkę minerałów, które są niezbędne do utrzymania prawidłowej gospodarki elektrolitowej. Natomiast posiłki skomponowane na bazie warzyw są lekkie, nie powodują uczucia ciężkości czy przejedzenia. Warto skorzystać z tego dobrodziejstwa i jeść ich jak najwięcej, zwłaszcza w letnie upały.

Idealnym daniem na letnie dni, a przy tym doskonałym połączeniem zdrowych i smacznych składników będzie chłodnik litewski. Prostszej i szybszej propozycji letniego obiadu chyba nie ma. Jak nazwa wskazuje, jest to potrawa podawana na zimno, często na bazie jogurtu, zsiadłego mleka lub kefiru. Można ją łączyć z kiszonymi lub świeżymi ogórkami czy botwiną. Jako dodatki stosuje się rzodkiewkę, koper, jajka na twardo, dymkę. Odston tej potrawy jest wiele, najpopularniejszy jest chłodnik litewski. Tradycyjne drugie danie świetnie zastąpią sałatki z ryżem, białym i dzikim, kuskusem czy bulgurem. Można przygotować je z owocami i rodzynkami albo z dodatkiem warzyw.

Sałatka warzywna z bulgurem

Składniki:
 2 małe cebule
 3 ząbki czosnku
 3 łyżki oleju
 20 dkg bulguru
 800 ml wywaru warzywnego
 3 pomidory
 2 strąki czerwonej papryki
 2 małe ogórki
 pęczek świeżej mięty
 4 łyżki orzeszków pinii, sok z cytryny, sól
 25 dkg fety
 zielona sałata

Przygotowanie: obrane, posiekane czosnek i cebulę zeszklić na oleju. Wsypać bulgur, wlać wywar, zagotować i odstawić pod przykryciem na 30 min. Umyte ogórki, pomidory oraz oczyszczoną paprykę pokroić w kostkę. Posiekać listki mięty. Orzeszki pinii uprzyżyć bez tłuszczu. Warzywa połączyć z bulgurem, skropić sokiem z cytryny, doprawić solą, posypać pokrojonym serem i orzeszkami. Ułożyć na sałacie.

W upalne dni warto zrezygnować ze smażenia i obróbki mięs wraz z ciężkimi, zawieszonymi sosami. Lepiej zmienić swo-

je nawyki i wybrać grillowanie, pieczenie w folii, gotowanie na parze oraz lekkie dresingi, przygotowane wraz z ziołami z dobrej jakości oliwy. Polecamy lekkie mięsa z grilla z dodatkiem szaławii, która nie tylko nada potrawom niezwykły smak i aromat, ale i ułatwi trawienie.

Kotleciki z boczkiem w szaławiiowej marynacie

Składniki na 4 porcje:

4 kotlety z szynki wieprzowej
 4 plastry boczku wędzonego

Na marynatę: kilka świeżych liści szaławii, 3-4 łyżki oleju, 3 łyżki białego wina, 1 ząbek czosnku, sól, pieprz

Przygotowanie: każdy z kotletów rozciąć ostrym nożem, tak, aby powstała kieszonka w której umieścimy plaster boczku. Składniki marynaty połączyć i zalać nią mięso. Odstawić na 12 godzin. Kotleciki grillować ok. 15 min. kilkakrotnie obracać.

Zawijańce z indyka z szaławią składniki /4 porcje

8 cienkich fileatów z indyka (po ok. 80g)
 8 bardzo cienkich plasterków szynki
 16 listków szaławii

Na marynatę: 3 łyżki oleju, 100 ml wytrawnego białego wina, sól, pieprz

Przygotowanie: na każdy kawałek mięsa nałożyć plasterki szynki i po dwa liście szaławii. Złożyć na pół i nabić na szpikulec. Z wina, oleju, soli i pieprzu przygotować marynatę. Zanurzyć w niej mięso na ok. pół godziny. Grillować ok. 15 minut. Podawać z grillowaną grzanką.

Mięso możemy zastąpić bogatym w roślinne białko warzywami strączkowymi. Wybór jest bogaty: bób, groszek, fasola szparagowa. Doskonale sprawdzą się w sałatkach, przystawkach, daniach głównych.

W letnim jadłospisie nie może zabraknąć pachnących, zdrowych owoców. Można je jeść na surowo albo przyrządzić z nich pyszne sałatki, nie tylko na słodko. Owoce smakują wyśmienicie z zieloną sałata i wytrawnymi sosami.

W letniej diecie bardzo ważny jest wybór odpowiednich płynów oraz wypijanie ich w odpowiedniej ilości. Najlepsza jest oczywiście niegazowana woda mineralna najlepiej ze zwiększoną ilością składników mineralnych do której można wrzucić cząstki owoców oraz liście mięty i melisy. Doskonalem

orzeźwieniem mogą być koktajle owocowe na bazie mleka, jogurtu czy kefiru bądź soków owocowych. Sprawdzą się również kompot z owoców sezonowych.

Lemoniada porzeczkowa z wanilią i mięta

Składniki / 4 porcje

syrop cukrowy: ½ szklanki wody + ½ szklanki cukru
 wanilia: np. 2 łyżeczki pasty waniliowej lub ziarenka z 1 laski wanilii,
 ewentualnie 1 łyżka cukru wanilinowego
 200 g czerwonych porzeczek
 1 szklanka soku z pomarańczy

Przygotowanie: w rondelku zagotować cukier z wodą i wanilią, gotować jeszcze przez 3 minuty, odstawić z ognia i ostudzić.

Porzeczki (całe grona) oplukać i krótko zmiksować w blenderze, przecedzić przez sitko, docisnąć łyżką miąższ i przetrzeć go, wyrzucić resztki zgromadzone na sitku. Połączyć sok z porzeczek z sokiem z pomarańczy i syropem cukrowym, schłodzić w lodówce. Nalewać syrop do połowy szklanek, wrzucić cytrynę/lionkę lub pomarańczę, dodać poszarpaną mięta, uzupełnić zimną wodą i lodem.

Do podania:

Zimna woda mineralna do rozcieńczania

Lód

Półplasterki limonki lub cytryny lub pomarańczy

Listki mięty

Wielu z nas nie wyobraża sobie lata bez deserów. Najprostszym, a przy tym dostarczającym mnóstwa witamin, ale też walorów smakowych deserem jest sałatka owocowa, przygotowana ze świeżych, sezonowych owoców po które chętnie sięgamy. Coraz bardziej popularne są orzeźwiający sorbety. Domowym sposobem można je przygotować, dodając do dowolnych zmiksowanych owoców od jednej do trzech gałek lodów.

Letnie dania sezonowe to prawdziwa poezja kulinarna, która sprawia, że śniadanie, obiad czy kolacja wprawiają nas w dobry nastrój.

Zapraszamy po świeże, smaczne oraz zdrowe owoce i warzywa na Łódzki Rynek Hurtowy „Zjazdowa” S.A.

Źródło przepisów: www.kwestiasmaku.com, piękno&pasje Nr 4-5/2014

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl <http://www.zjazdowa.com.pl>

Truskawkowa historia

Stowarzyszenia Gospodyń Wiejskich w Bachorzynie

7 marca 2010 r w przeddzień Dnia Kobiet, kobiety z Bachorzyna postanowiły reaktywować „Koło Gospodyń Wiejskich w Bachorzynie”. Działalność stowarzyszenia niespodziewanie została zawieszona w 1983 r., ale dla kobiet z Bachorzyna tradycja zawsze była największą wartością polskiej wsi, dlatego postanowiły, po niespełna trzydziestu latach przerwy, wznowić działanie koła i kultywować polskie zwyczaje.

Podczas ożywionej dyskusji w dniu 21 marca 2010 roku Inauguracyjne Zebranie Koła Gospodyń Wiejskich w Bachorzynie przekształciło się w Zebranie Założycielskie Stowarzyszenia Gospodyń Wiejskich. Z dniem 18 maja 2010 r. Koło uzyskało wpis w KRS, jako Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Bachorzynie. Stowarzyszenie posiada Regon, NIP, konto, pieczęć oraz logo. W logo umieszczony został symbol gospodyni (gospodynie na wsi swoją działalnością odgrywają wielką rolę) i truskawki (Gmina Buczek położona jest w zagłębiu truskawkowym). Obecnie Stowarzyszenie liczy 22 członkinie. Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Bachorzynie prowadzi pełną księgowość oraz kronikę, w której zapisywana jest działalność członkiń. Stowarzyszenie jest członkiem Lokalnej Grupy Działania „Dolina rzeki Grabi” w Łasku, zaś prezes Stowarzyszenia Jadwiga Ratajczyk w LGD pełni funkcję skarbnika. Przychody, które Stowarzyszenie pozyskiwało w latach 2010 - 2018 to składki członkowskie, darowizny, dotacje. Dzięki dotacjom, władzom gminy i darczyńcom udało się dokonać kapitalnego remontu pomieszczeń w budynku byłej szkoły podstawowej i zakupić niezbędne meble. Świetlica, która powstała jest udostępniona nie tylko dla Stowarzyszenia, ale także dla wszystkich mieszkańców sołectwa Bachorzyn. W latach 2010 - 2018 członkinie Stowarzyszenia uczestniczyły w wielu imprezach, targach, zjazdach i kiermaszach. Stowarzyszenie uczestniczy każdego roku w najważniejszej uroczystości, która odbywa się w gminie Buczek - Krajowym Święcie Truskawki pn. „Buczowska Truskawka marką województwa łódzkiego”. Na uroczystości tej nie może zabraknąć stoiska Stowarzyszenia Gospodyń Wiejskich w Bachorzynie z pysznymi ciastami, truskawkami i rękodziełem. Członkinie zawsze promują gminę, powiat, województwo, wystawiając na swoim stoisku własne wyroby, których głównym produktem jest truskawka i przetwory z truskawki: szczególnie nalewka truskawkowa wpisana na listę Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jako produkt regionalny Gminy Buczek (jest to pierwszy i jedyny produkt w gminie Buczek, który został wpisany na listę), konfitura bachorzyńskich babek (smak truskawkowo - agrestowy), powidła truskawkowo-rabarbarowe, zupa truskawkowa, pierniczki w kształcie truskawek, babeczki i ciasta z truskawką. By jeszcze bardziej rozpropagować dobra regionu w kraju i na świecie. Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Bachorzynie wydało broszurę pt. „Słodkie pyszności z truskawką w roli głównej”. Ale działalność Stowarzyszenia nie skupia się tylko na truskawce, członkinie chętnie uczestniczą w warsztatach rękodzieła arty-

stycznego, m.in.: krzyżkowe haftowanie obrazów nitką, malowanie obrazów farbą olejną na płótnie, malowanie na szkle, rękodzieło z wikliny papierowej, rękodzieło z wikliny plecionkarskiej, decupage w 3 D, wykonywanie z materiału bez użycia igły tzw. lalek żadaniec, wykonywanie różnego rodzaju biżuterii z kamienia, kartek okolicznościowych techniką guilling i haftem matematycznym, kwiatów z bibuły, bombonierek ze wstążki i wiele innych. Gospodynie z Bachorzyna uczestniczą również w warsztatach kulinarnych przygotowując słodkie wypieki, faszerując mięsa i odkrywając nowe potrawy z truskawką w roli głównej.

Warto również wspomnieć o tym, że każdego roku w gminie Buczek organizowana jest wigilia pod nazwą „Przedsiębiorcy – Samotnym”, w ramach współpracy z Wójtem Gminy i Dyrektorem GOKiS. Stowarzyszenie dołącza się do przedsiębiorców, dokładając swoją cegiełkę poprzez samodzielne przygotowanie posiłków na tę szczególną uroczystość.

Członkinie Stowarzyszenia Gospodyń Wiejskich w Bachorzynie ciężko pracują na każdy sukces, ale też potrafią się bawić i czerpać przyjemności z turystyki. Przynajmniej dwa razy w roku wyjeżdżają na wycieczki turystyczno-krajoznawcze, gdzie spotykają się również z koleżankami z tamtejszych kół gospodyń. Takie spotkania odbyły się już z Kółami Gospodyń Wiejskich we Władysławowie, Wiśle, Rewalu, Śliwinie, Krępie Kaszubskiej. W sierpniu br. podobne spotkanie integracyjne odbędzie się z Kołem Kobiet z Wiselki k/ Międzyzdrojów.

W 8 letniej działalności największym sukcesem Stowarzyszenia Gospodyń Wiejskich w Bachorzynie było pozyskanie środków z zewnątrz na ogólną kwotę ponad 56 tys. złotych na poniżej wymienione projekty:

- Projekt złożony przez WUP w Łodzi pn „Obrazy sercem haftowane”
- Dwa projekty złożone przez Lokalną Grupę Działania „Dolina rzeki Grabi” w Łasku pn. „Promocja i organizacja lokalnej twórczości kulturalnej poprzez zakup strojów i laptopa dla Stowarzyszenia Gospodyń Wiejskich w Bachorzynie” oraz „Pro-

mocja i organizacja lokalnej twórczości kulturalnej poprzez zorganizowanie warsztatów rękodzieła artystycznego techniką orgiami, w tym wyjazdu”

- Dwa Granty dla Sołectw złożone przez Urząd Gminy w Buczku pn. „Integracja wokół tradycji – piknik rękodzieła artystycznego i produktu regionalnego sołectwa Bachorzyn” oraz „Blżej siebie – integracja międzypokoleniowa sołectwa Bachorzyn”

- Projekt złożony w ramach Programu Grantowego Działaj Lokalnie X Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Stowarzyszenie Dobroczyńne „Razem” pn. „Słodki smak tradycji”.

Działalność Stowarzyszenia to działalność statutowa, działalność społeczna, która pozwala kobietom nie tylko na integrację kobiet wiejskich i wzrostu aktywności innych grup społecznych, ale też stwarza możliwość realizowania się i uczestniczenia w życiu społecznym. Prezentacja dorobku kulinarnego w postaci sporządzonych i upieczonych ciast, sporządzanie nalewki truskawkowej i konfitury z truskawką przyczynia się do wymiany doświadczeń, nawiązywania bezpośrednich kontaktów. Kobiety oprócz zainteresowań kulinarnych rozwijają zainteresowanie rękodziełem artystycznym, śpiewem, tańcem. Gospodynie swoje umiejętności prezentują podczas imprez oraz na wyjazdach w województwie czy kraju. Aktywną działalność kobiet, ich pracę, pasję, zaangażowanie w rozwój swojej wsi zauważyli i mocno docenili czytelnicy Dziennika Łódzkiego oddając swoje głosy na Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Bachorzynie. Natomiast nagrodą było zajęcie I miejsca w plebiscycie na najpopularniejsze KGW w powiecie łaskim.

Koło z Bachorzyna reaktywując się w 2010 roku nie posiadało nic. Wszystko zaczynało od zera. Nie posiadało ani sali, ani mebli i sprzętów kuchennych. Po ośmiu latach działalności Stowarzyszenie, poprzez ogrom swojej pracy, wzbogaciło się o świetlicę z zapleczem kuchennym i sanitarnym oraz zakupiło niezbędne meble. Za remont i udostępnienie pomieszczeń wielkie podziękowanie po raz kolejny członkinie Stowarzyszenia składają Wójtowi Gminy Buczek Panu Bronisławowi Węglewskiemu. Podsumowując można powiedzieć, że 8-letnia historia Stowarzyszenia Gospodyń Wiejskich w Bachorzynie, to TRUSKAWKOWA HISTORIA Stowarzyszenia, z której członkinie są dumne.

Jadwiga Ratajczyk